

# Hatheweefch u Amifiers!

61. *gada=gahjums.*

Mr. 10.

Trefchdeenâ, 10. (22.) Merzâ.

1882.

Redakcijas adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schrunden, Kurland. — Ekspedīcija Pesthorn lga grammati-bohde Zelgawā.

Nahditajs: No eekshemehm. No ahrsemehm. Wissjaunalahs finas. Par nodohmā nemteem jauneem likumeem zc. „Dohdeet Neisaram, kas Neisaram peeder zc. No Lohbergmujschas, Aumeisteres draudē zc. Kahdas finas iš Kurjemes landtaga. Kets notikums. Drupas un druskas. Labas laimes lasitajeem! Mihlakai. Atbildes. Studinaschanas.

### No eekschsemehm.

**Pehterburga.** „Goloſs“ sino, ka kara-minesteris efoht fazijis, ka rekruschu peenemſhanas komisijās Baltijas gubernās Kreevu daļteri un ofizeeri, Wahzu walodas neprasdami, tohpoht kaweti wiſu to pareiſi iſdariht, kas wineem peenahkahs. Tamdeht buhtu labi, ka ta-nīs komisijās eewestu Kreevu walodu Wahzu walodas weetā. Gubernatoru kgi efoht fazijuschi, ka Kreevu walodas eeweschanai aprinku rekruschu peenemſhanas komisijās rastohs gan ſchkehrschi, bet gu-bernū teefās nē. Kara-ministerija ar to nebijuſi ar meeru. Tā tad nu eekſchleetu ministeris efoht nosazijis, lai gubernu, pilſehtru un aprinku kara-klauſibas teefās leetajoh Kreevu walodu. Mineto teefu jeb komisiju lohžekti ari waroht runaht mahtes-walodā ar teem jaunek-leem, kas neproht Kreevu walodas. — Nedesim us preeſchu, wajtā buhs, ka Goloſs sinojis. — **26. Janvari** *Wisangstaki apſtipri-naja walsts-padohmes* spreedumu par Kreevijas konsulatu di-binaſchanu Berlinē un Wihne; latris konsuls dabuhs 4500 rubl. algas un 1000 rubl. kanzelejas naudas par gadu. — **Vaukſaimnīezibas kongresi** turpmak wairs netiks notureti, jo, ka „Wald. Wehſteſis“ sino, Keisara Majestete 15. Janvari efoht pa-wehlejis, ka 30. Maija 1880. gadā iſlaistā pawehle, par ſchahdu kongresu eeweſānu, atkal teck atzelta. — **Walts-bankas ſenakais eerehdniſ Grossmanis**, kas kahdu laiku atpakał nosaga 373 prehmiju-biletes, fā „Pet. Līf.“ sino, apzeetinahs Liwerpulā, Anglijā. — **Archangelskas gubernators**, generalmajors Baranows, 24. Februari ari Pehterburgā turejis runu leelas publikas preeſchā par wina wal-dibai uſtizetā apgabala buhschanahm un waijadſibahm. Par ſcho pa-ſchu tehmatu generalmajors Baranows reiſt jau runaja Maſkawā „juhrnīezibas beedribā“. Pehterburgā wīſch tureja ſawu runu „bee-dribā preeſch Kreevu ruhpnezzibas un tirdsnezzibas weizinaſchanas“. Dohmes ſahle bij pilnin pilna. Runataju apſwezinaja ar ſkolu rohku plaukſchkaſchanu, un paſchā runā, kuru tas runaja ar drohſchu, ſkaidru balſi, dauds weetas ſazehla publikas leelo peekrifchanu. Ru-nas iſtais preeſchmets bij tas, ka waldiba atkaujoh ahrſemnekeem, ſew par labu iſleetaht Kreevijas ſeemeta bagatumus. Sawas guber-naš waijadſibas runatajs ſawilka 7 punktēs, kuras ſiņmejahs: us ſe-mes-gabalu paleelinaſchanu wettigajiem ſemnekeem no  $1\frac{1}{2}$  us 30 de-fetinehm; us malkas tirgoſchanas nodohſchanu Kreevu rohkās; us jauno reformu eeweſchanu; us ſkolu, awiſchu, telegrafu, teateru un labu zelu nodibinaſchanu, u. t. t. — **Keisara un Keiſarenes Ma-jestetes lihds** ar behrneem 1. Merzā iſ Gatschinā atbrauza Pehterburgā. Waļejōs ratōs Wini brauza us brefmu weetu pee Patrihnas kanahla un no turenēs us zeetokſchua baſnizu, kur pee Keisara Alek-fandera II. kapa notureja aisluhgſchanas-deenkalpoſchanu. Pehterwes-deenkalpoſchanas Majestetes, atkal waļejōs ratōs, brauza pa leelo Morskaju, pahr Teatera plazi un Egiptes tiltu us Seemas-pili un tad pehz iħfas uſtureſchanahs us Warſchawas dſelszela bahnuſi. Wisur, kur Majestetes parahdijsahs, laudis leelōs bardō Winus apſwezinaja ar ſlateem urā-fauzeeneem. — **Spreedums** pehdejā politiſkā pro-zeſē, kura, ka jau ſinohts, noteefaja 20 personas, 25. Februari nolashts aprinka-teefā. Kafazijas-fuhdsibas ſchini leetā noteefatee wareschoht eesneegt lihds 15. Merzam. — „Nowosti“ sino, ka 3 noteefatee luhgſchotees ſchelastibas. — **Generalis Skobelew**, fā „Nowosti“ sino, lihds Maija mehnescha beigahm palitschoht Pehter-

burgā. — *Wisaugstakā pawehle nošaka*, ka ofizeereem un eerehdneem nu janoleek truhwes-sūhmes, ko nefaja Deewa meerā duſofsham Keisaram par peeminu. Keisara familijas lohzelki winas wehl nefahs lihds Leeddeenahm. — *Zelu-ministerija wiſahm dſelszeli waldehm* un no waldbas eeželtajeem dſelszeli direktoreem un inspektoreem laidusī zirkuleeri, pawehledama, brihwibiletu iſdohſchanu aprobhbeschoht us wiſmasako. Ari pee zitahm ministerijahm laista luhgſchana, pastnoht ſaweem eerehdneem ſcho pawehli, lai tec eerehdni, kas dabujufchi brihwibiletes bes likumigas teefibas, ſchihs brihwibiletes dſelszeli waldehm atſuhtitu atpalač.

Kursemes gubernas pahrwaldneeks dara zaur scho wispahrigi finamu, ka pehz no ministera funga 4. Merzä dabutä telegrama Kungs un Keisars Wisschehligi ir pawehlejis pateiftees Zelgawas pilfehtas cedfishwotajeem is wifahm fahrtahm par winu deewbihjigahm un gohdbihjigahm juhtahm, kuras wini ir parahdijufchi, peeminoht Deewa meerä dusoscho Keisaru, un par no wineem isteiktahm us-tizigi-padewigahm laimes- un svehtibas wehlefchanahm Keisara Majestetei pascham us Tehwu Trohna eenemfchanas peeminas-deenu.

(Kurs. g. u. a. w.)  
Jelgawa. Virmdeen, 1. Merzâ, bij wairak basnijsâs truhwes-  
deewakalposchana, par peeminau, ka isgahjuschâ gadâ schini deenâ  
muhsu Wijschelhigais Rungs un Keisars Aleksanders II. tika nonah-  
wehts zaur laundaru rohlahm.

2. Merzä atkal swineja Keisara Majestetes Aleksandera III. wal-dischanas eefahkumu, pee kam wifs pilfehts bij tehrepees fwehtku is-skata. — Preelschpusdeenä wifös Deewa-namös bij fwehtku-deewa-kalposchana. — Bulksten 70s wakarä dewahs brihwprahlige uguns-dsehfeji lihds ar pilfehtas rahtskungeem un waldnekeem us pili, ap-sweizinaht zeen. gubernatora fungu un to luhgt, lai winsch wehle laimes Keisara Majestetei wifu Zelgawneeku wahrdä. Us brihwprah-tigo uguns-dsehfeju wirskomandeera apsweizinachanu, wifu wahrdä, zeen. gubernatora fungu pa dala tå atbildeja:

### Mani fungsi

Wakar palika gads, kamehr muhsu Kunga un Keisara dahrgai  
dsihwibai padarija galu zaur nedsrdetu launu darbu un zaur tam wisu  
muhsu semi tik fahpigi sita, ka to wehl jutifim ilgu laiku. Bet scho-  
deen, kur jaunas waldischanas eefahkums, nepeeminesim to behdigo  
notikumu, turpretim faweenofim fawas balfis un preezigi ussauksim  
lihds ar wiseem ustizigeem pawalstnekeem: „Muhsu mihlotais, Wis-  
schehligais Kungs un Keisars lihds ar wisu Sawu augsto Namu lai  
dsihwo augsti!“ — Basunigi „ura-sauzeeni“ bij scheem zeen. guber-  
natora funga waherdeem par atbildi.

Minetâ deenâ bij ari swetku-meelaats pêe zeen. gubernatora lunga, pêe kam semes- un pilsehtas aissstahwetaji nehma dalibu, un wakarâ atspihdeja no ifkattra nama kohfcha apugunofchana.

G. S.

Jelgawas pilsehtas-walde 18. Februari schahdi isdalijusi no-dohschanas par sirgeem un ekipaschahm:

- 1) par katru gohda-sirgu par gadu jamakfa — 5 rubl.  
 2) " " darba-sirgu " " — 3  
 3) " " ekipaschu preefsch personu weschanaš, im prohti:  
 a) par katru aisklahtu ekipaschu — 3 rubl.  
 b) " " waleju " — 2 "  
 4) par katru pretschu-ekipaschu — 1 "

4) par tatu preefchū-ekipačhu  
No Mas-Swehtes zeen. "Nahmischa" egs raksta, ka ari pee  
wineem schi seema bijusi tahda, tahdu laikam tehwu-tehwi nebuhs pee-  
dschwojuschi. Daschi 28. Janwari efoht redsejuschi wardes. 15. Fe-

bruari melnais strasds, zihrulis ux mescha sohfas esohrt redsetas, un  
zihrulitis esohrt skandinajis fawu-pawasara dseefminu, neneela neb eh-  
dadams par to, ta dseefminas laikam gan us kahdu laiziku eefals. —  
Reel- un Mas-Swehtë ir eezelti kreetni amata-wihri, kuxem lai Deew's  
palihds strahdahrt pagasteem par labu.

Tukuma-Wentspils dselszetsch. Zelu-ministeris bij diwi schkirās eedalijis tohs dselszetus, kuri na hlofchā laikā taps buhweti. Winsch bij pirmajā schkirā eelizis Tukuma-Wentspils dselszetu. Finanzu-ministeris par scho leetu dohmaja zitadi un gribēja minetā dselszeta buhwī eelikt oħtrā schkirā, t. i. lai scho dselszetu tad buhwē, kad pirmahs schkirās dselszeli buhs gatawi. Ne sen par scho leetu wehl reiħi spreedea Pehterbūrgā un spr edeji Tukuma-Wentspils dselszela buhwī ir atkal eelikużchi pirmajā schkirā. Ministeru komiteja spreedihs galigi par schi dselszela buhwī.

Wentspili, kā „Evangelistā” lafams, 31. Janvarī ūk. g.  
13 personas kristītas no baptistu mazgatāja J. Neubuka.

„**Is kuldigas apgabala.** Lihds schim mehs Leijas-Kursemneeki gan bijahm pasargati no ta faulteem tautas wadon eem; bet nu kahds it nejaufchi Kabilē leekahs parahdijees. Kahds apaksch wahrd „Kabilneeks“ Balss awises 7. nummurā usbruhk nepeeklahjigā wihsē muhsu zeenitam laikrafstam — Latweeschu Awisehm. „Preekch Latweeschu Awisehm zeram drihsā lailā wijsa nama durwīs aisdaricht“, ta mintais lungs, tautifli eedselts, issauzahs, bet turklaht ari gauschahs, it sehri fazidams, „ka atrohdotees Kabilē ari wehl tahdu, kas newarohf schirktees no ta faultahs Latweeschu Wahzu awises“. Zeen. „Kabilneeka“ lgs! Sakat, kas Jums ir dewis teefibu, Latweeschu Awises nizinaht wihs Kabilneeku wahrdā? Ka Juhs usdrihksstatees few peesawinaht schahdu Jums nekad nedohtu vilnwaru? Es mu ar fawahm au si h m d'sirdejjs, ka dauds Kabilneeki pret Jums par Latweeschu Awises neewashanu issaka wisleelako ihgnumu. To Juhs efeet darijuschi pa schi us sawu galwu. Nepahrsteidsatees, nenopuhlejatees ar wilstigeem padohmeem un eeteikschanaahm; gan jau zeenijamee Kabilneeki pa schi finahs isschikt labu no lauma. Juhs lasat warbuht kahdu laikrafstu, kas labprahf fauzahs par „tautiflu“, un gribet tad jau ari tuhdat usmestees par „tautiflu wadoni“. Juhs lohti maldatees! Gohdajamee Kabilneeki Juhs par tahdu muhscham ne-atsihhs; tee dsihwo swabadibā un ne-ees Juhsu walgs. To ka Juhs mehgijnajuschi zeen. Kabilneekus usmuhsinahf pret Latweeschu Awisehm, un ka tas Jums tomehr naw isdeweess, to Juhs pa schi apleezinajeet it klaiji. Juhs, zeen. „Kabilneeka“ lgs, tadschu efeet — lai nu dauds, lai ari mas — tomehr meera mihlotajs. Kahds eemeslis Jums ir zelt sildas un likt nowahrtā Latweeschu Awises, kas muhs wada us labeem zeleem? Ieb waj Jums schkeet, ka semkohpja usdewums tikai ir — treekt no nesin kahdeem „tautifleem zeenteeneem?“ Gewehrodamas semkohpibū un fajmeezibū un foypdamas weselu garu, Latweeschu Awises kalpo ihsteem „tautifleem zenteeneem“. Tamdeht efeet pahrllezzinati, gohdajamee Kabilneeki nellauhhs Juhsu eeteikschanaahm! Es daru wihs Latweeschus usmanigus, lai fargahs no tahdahm apmahnischanahm; ihpa schi greechohs pee wijsen zeen. Kabilneekem un luhgdams luhdsu: nellaufat tahdahm tuffchahm tschuksteschanahm, kas nekad newar atnest labus augbus! Stahweet tahm stipri pretim; istrawejeet kahdu nesahlī, kahdu „Kabilneeka“ lgs fehjīs muhsu tautas druvā! Es greechohs pee wijsen, kam muhsu tautas gohds un labums svehts, lai pazeetigi strahdā pretim wiham, kas mums par famaitashanu. Es greechohs pee zeen. Latw. Aw. redakzijas un to aizinadams usaizimu, lai ne-apnikuschi mums, ka lihds schim, pasneeds meera baribu, ka lai nezeeschanam badu, d'sihdamees pehz patesibas, tiklibas un svehtibas. — — Bet tohs, kas nodarbojahs ar tahdeem nekreetneem pelschanas raksteem, es pasemigi luhdsu, lai no tam reissi atshaj un sah k wairak zeeniht muhsu tautu, ka isglichtotu tautu. Zitadi us wijsen sibmesess schie wahrdi:

„Wenta sehri burbujoja,  
Wehl jo sehri Abawina;  
Abas gauschi apraudaja  
Noklihduschus tautas dehlus.“ Starinsch.

Pēcīmējums no redakcijas puses. Uzbrukšanas „Latv. Aisehīm” no finamās puses ir valikušas ihaņchi šhogad par tādahim, ka tās pārlikajpi wīcas pēcklāhības roħbesħas. Tamdeht meħħis neturam par wajadsgu, uzbruejtem atbildeht. Bet „Starina” fga rakstam esam eerahdiļuschi weetū, jo to wiaam newqrejhām leegt. Bes tam raksts ir tezejis is freetna, eewehro-jama wihra spalwas. Meħs un daſč jits weħlamees to paſču, ko „Starina” lgs weħlaħħ, prohti — lai iſkatrix uſluhktu muhju tautu, kā pateesi iſgħihtotu un fapratigu tautu, kuzai nedriħkst pañneegħt

schahdus-tahdus usbruschanas un pelschanas rakstus. — Kad p. p.  
 kahda Wahzu awise, teiksm „Rigaſche Zeitunga“ (kas, ſinams, pa-  
 wiſam naw eedohmajams), eedrohſchinatohs faziht, lai laudis ne-  
 nem awiſi „Zeitung für Stadt und Land“, waj ari „Heimath“  
 u. t. j. pr.; kad kahda Wahzu awise eedrohſchinatohs faziht, lai  
 winai peesuhta ſludinajumus un ne wiſ tai un tai awisei;  
 kad kahda Wahzu awise nodarbotohs, ifpausdama nepareisās wa-  
 lodaſ par kahdas zitas awiſes laſitaju ſkaitu u. t. j. pr.: — tad  
 tahda awiſe Wahzu tautas preeſchā buhtu noteefata us wiſeem  
 laikeem. Iſglijtotas tautas juhtahs ſawā gohdā aifkahrtas, kad  
 kahdas laikrakſis eedrohſchinahs uſmestees winahm par pehrminderi  
 un ne-aizinatu padohma-deweju, lai ari winas labprah to reds,  
 fa weena un ta pati leeta tohp apſpreesta ari no zitas puſes. Tā-  
 pat tas ari iraid pee Latweeſchu tautas. Tamdeh් meh් lohti  
 noschehlojam, la daschi, laſ labprah un dauds runā no Latwee-  
 ſchu iſglijtibas, pateefibā pret Latweeſcheem tā iſturahs, it ſā tee  
 pavifam nebuhtu iſglijtoti. Un ſchahdu iſtureſchanohs wini ne-  
 apſlehpis nedſ ar ſaweeem ifdaudſinateem „tautifleem zenteeneem“  
 un „tautas wadoneem“, nedſ ari ar ziteem kahdeem, nejin ziljauki  
 ſkarofcheem wahrdeem. Reiſi wiſs nahks klaiſā. — Tā tad ari  
 meh් (ne wiſ muhſu, bet Latweeſchu labad) ſawus zeen. beedrus  
 luhtin luhdſam, — „atſtahjeet jele reiſi tahdas nekreetnas muſ-  
 naſchanas un eefahzeet wairak zeeniht muhſu tautu, fa iſglijtotu!  
 ”

**Leepaja.** Jaunee pilfehtas-dohmneeki 3. Merzâ, pehz tam, kad libdsschinigais pilfehtas-galwa Schneiders bij leedsees scho amatu no jauna peenemt, eezehla palkawneeku Baggehofwudt par pilfehtas-galwu. Ziti pilfehtas waldoni, Martenfohns, Rechnewskis, Wohl-gemuths un Zimmermanis, tika atkal eewebleti. Pilfehtas-galwai nospreeda 5000 rublu algas. — **Leepajas alus-bruhwetaji** lika pee-west ledu is Jelgawas, kas tika lausts pee Vlohska-frohga, Svehtes upê. Bij pastelleti wairak wagonu. — **Leepajâ tagad** no waldi-has dabuta atwehle preefsch ohstas pahrtaisfchanas, pee kam it ihpaschi deenwidus mohla us kahdahm 200 afshim tilfschoht pagarinata. Preefsch wifeem scheem darbeem eshoft nospreesti 3 milj. rublu.

If Kasimirswahles, pee Subatas, sino, ka tur atliziš wifā pagastā tik weens no fainmeeleem ne-issflaitihs; tas pats ari nebijis flaitamo deen' mahjās. — Turpat laimindōs, Prohdes pagastā, leelakā puše pagasta efoht likuschees flaititees.

Rihga. Rihgas Latw. beedribas namā, kā „B. B.“ fino,  
 1. Merzā bijuschi truhwes-fwehtki. Rihgas Latveeschi lohti leelā  
 skaitā bijuschi atnahkuschi, peeminu fwieneht sawam ne-aismirstamam  
 labdarim Keisaram Alekſanderam II., Wina brefsmigahs nahwes  
 gada-deenā. Nelaika tehs, melnā tehrpts, us skatuves, atgahdina-  
 jis fanahkuscheem Wina mihlo feiju. Kad beedribas dseedataju kohris  
 bijis nodseedajis B. Kleina moteti: „Us Tew, ak Kungs, pataujahs  
 mana dwehfele“, A. Stehrste lgs, cand. juris, brangā runā, aif-  
 rahdijis us Keisara Alekſandera II. daudskahrtigeem un leeolem nopol-  
 neem preeksfā sawas walsts un it ihpaschi ari preeksfā muhsu Baltijas,  
 un tad nowehlejis ilgu, fwehtigu muhschu tagadejam augstam semes  
 Baldineekam. Us to publīka nodseedajusi: „Deews, fargi Keisaru!“

— Rihgas Latweeshu labdar. **Beedribā** 28. Februari bijusti gada-fapulze, kura komiteja nodewa pahrsflatu par beedribas rehkeneem notezejuſchā gadā, revidenti ſinoja par ſeweem atradumeem, un bei- dſoht tika atjaunota trefchā komitejas data. Gezehla: Ch. Kaufmann, H. Awoit, A. Vogel, A. Silberfeil, K. Weber un L. Kalnix kdses un K. Kalnix, B. Dihrik un G. Puhzit kgu. No agrakahm zel- ſchanahm amata palikuſchi: K. Dombrowski, R. Poreſch, A. Feld- mann, D. Seemel, K. Einberg, A. Ballod, L. Kaktin (bī. Grube), H. Kreewin, M. Ballod, R. Bulle, F. Tiedemann un A. Martinſon kdses un J. Baumann, J. Einberg, D. Grünthal, J. Dombrowski, A. Weber un J. Smilga kgi. — Ohtrā deenā, kad wehl daschi jauta- jumi bij pahrfpreeti, gahja pee beedribas preefchneezibas un meitu- ſkohlas kuratorijas zelſchanas. Gezehla: par beedribas preefchneezī — K. Drombrowski kdsi, par winas palihgu — B. Dihrik kgu; par mantas ſinataju — F. Tiedemann kdsi, par winas palihgu — G. Puhzit kgu; par rafſtu-wedeju — K. Weber kdsi, par winas pa- lihgu — J. Smilga kgu; par namu pahrmataju — J. Dombrowski kgu. Meitu-ſkohlas kuratorija — pee kuras jau pehz ſawa amata peeder beedribas preefchneezī K. Dombrowski kdsi un ſkohlas preefch- neeks M. Maisit kgs — eewehleja F. Tiedemann un A. Feldmann kdses un A. Spunde un B. Dihrik kgu. — Pee fugneezibas beedribas „Austras“, kā „B. W.“ dſirdejīs, pehdejā laikā fahku- ſchi ſipri peedalitees, it ihpafchi kugu kapteini un ziti juhrneeki, tā ka beedriba laikam drihſi warehs uſſahkt ſawas darifchanas. — Wid- ſemes landmarſhals, kambarungs v. Bock, 25. Februari Wiſ- ſchehligi Gatschinā peenemts audienzē no Keisara Majestetes. —

Jaunahs brugu-teesas prasischoht, pehz Widsemes muischneebas konwenta projekta, il gadus 109 tuhst. 710 rublu. Brugu-lungu lohne nolikta us 2000 rublu; Nihgas brugu-kungam — 2500 rublu. — Widsemes lohpu-aifstahwefchanas beedriba Merza mehnesi noturehs Nihgā general sapulzi, kur ari isdalihs gohda-algas tahdahm deenestneezhm, kas israhdijschahs zaur dauds gadu ilgu, uszichtigu deenestu un zaur mahlohpū kreetnu kohpschanu. Lai tam-deht wisi tee, kuri schahdas deenestneezes waretu eeteikt, lihds 8. Merzam lihds ar wajjadigajeem peerahdijumeem peeteizahs pee mahzitaja M. Werbatus kga. — Treschdeen, 3. Merzā, is pilsehtas kanahla, Aleksandera tilta turumā, iswilka lihki, kas, kā israhdijschahs, peedereja pehrn pasudufchajam Madlinaas Leelahsmuischahs Wahrnas krohdseneekam Kahlslim Luž. — Luž, kā is pehrn avisēs atrohnameem issfudanajumeem redsams, bij treschdeen, 23. Dezemberi 1881. g., is Bischustrohpa eebraulfschanas-wetas isgahjis apgahdaht eepirkumus, bet nebij wairs pahrnahzis. — Nihgas hipoteku beedribas direkzija par sawu presidentu eezeblusi adwokatu J. Tonagel.

No Dikleem (Widsemē). Scheijenes „labdarishchanas beedriba“ notureja svehtdeen, 21. Februari, sawu gada-sapulzi. Ari schi beedriba, kā dascha zita, no dseedaschanas-kohra ir zehlusees. Bet tapehz dseedaschanas ne buht naw atmosta, bet wehl teek kohpta. Beedriba ir eeguwusi sawu pašču sahli.

Beedribas preeskchneeks, sapulzetohs beedrus apsweizinadams, beedribu un winas darboschanohs lihdsinaja ar kohku, kas islaisch fawus sarus pa wiſahm puſehm. Aſtihſchana, naw labi zilwakam weenam efam, winus us labdarishchanu tē efoht weenojuſi. Zau weentulis tu wari laba dariht, bet saweenoteem spehkeem wairak panahksi. Waj tee sari, kurus islaidschi, labu daridami, ir derigi, mehs no tam atſihſim, waj kohlam ir weſela ſerde. Ja mehs meklejam tē sawu gohdu un tapehz lauschu uſteiſchana, tad gan mehs few ko laba dariht gribetu, bet ne ziteem, un muhſu kohla ſerde buhtu ſamaitata. Tapehz lai labu daram, ne fewis, bet zitu un fewiſchki Deewa deht. Tad mehs kohlu iffargafim no diweem tahrpeem, kas grib fagrauſt kohlam ſalni: prohti no leekas uſſlawefchanahs un nizinaschanas. Schini atſihſchanā lai beedri ſtiprinatohs, zitadi mehs beigim drihs ſawus darbus.

Tohs ſarus, kuri pee labdar. beedr. kohla redsami, minedams pahrrunaja: 1) teateri, 2) weefigus wakarū, 3) preeskchlaſſchanas waj iſſkaidroſchanas un 4) ſwehtdeenas-ſkohlu. Peeminu tē, ka ſchi ſlobla par labu dibinata fewiſchki teem jaunelkeem, kas taifahs kara-deenesta eefſah-ees un grib eeguht lezibū preeskch kara-deenesta pa-ihſinachanas. Preeskchneeks, ſchi darboschanohs pahrrunadams, peerahdiya, kas wehl darams un wehlejams, lai ſchihee ſari jo ſuplaki ſeedetu. Tad peemineja, ka labdarishchanas beedribas kohls tagad wehl jaunu ſaru islaidschi, no kura waroht zereht, ka daudseem ſchini draudſe neſſchohſt ſaldus un gahrdus auglus, prohti grahmatu-krabtuvi ar kahdahm 160 grahmatahm.

Pehdigi preeskchneeks luhsa, lai nem pahrspreefchanā, waj nebuhtu derigi, ari muhſu draudſe ſemkohpības leetas pahrrunaht. Šapulze atſina to par wajjadigū, bet fazija, ka ſchi leetū til tad ſekmigi weizinachohſt, ja kahds ſtudeerechts ſemkohpis ſchi mineto ſapulzi wadiſchohſt. Ir zeriba, tahdu wihrū preeskch ſchi mehrka dabuht.

Wehl gada-rehkinumi tika preeskchā likti, daschas ſhuklas leetas pahrrunatas, jauni beedri uſuemti un pehdigi preeskchneebas zelti ſchihee ſungi:

Par preeskchneeku: Berkhardt, draudſes mahzitajs; par preeskchneeka weetneeku: Schmidt, kaufmanis; par rafsta-wedeju: Berg, draudſes ſkohlas wezakais; par komisjas lohzelkeem: Schmidt, kaufmanis; Blanke, pagasta-ſkrihweris; Walden, muſchahs-lungs; Melder, grunteek; par bibliotekaru un mantas-finataju: Sprigast, ſkohlotajs.

Stukmanu dſelszela-stanzijā 2. Merza wakarā, kā muhſu augſtā Kunga un Keisara pirmajōs trohna-eenemſchanas ſwehtkōs, bij it gresna apuguaſchana, iſrihloka no ſtanzijs preeskchneeka un weetigeem kaufmaneem. Pee ſtanzijs bij uſſtahdihts lepnis transparents ar Keisara wahru un parafstu „Боже, Цара храни!“ Uguns laiſtijahs wiſ-apkahrt pa ſtanzijs preeskch ſuplās lahpās; wiſdō lohgōs ſpihdeja ſwetschu gaifma, un ari pat ohsoli negribeja paſlitk pakal, iſplatidami ſawō ſardō ſaur degoschahm darwa-muzahm gaifmu pa naſts tumfu. Preeks pee ſchi kohpigā gohdaſchanas darba bij wiſpahrigs un atſpihdeja jo ſpohſchi ſanahkuſchahs publikas laimigōs gihmōs.

„B. W.“

No ſemeres. Saglis ſohg, bet nenosohg wiſu, pakſchki paleek; bet uguns kur uſeet, tur drupas atſahj. ſchi masā walſte teek heſchi

ween zaur uguns-grehkeem peemekletā. 20. Februarī nodega atkal Wiħbas mahju kambaris un rija, pee kam ari apdegus ſahda wega ſewina, kura neſpheka deht pakrituſi un tituſi no uguns eewainota; par laimi ſchi isdewahs isglahbt. No mantahm, ſema jumta deht, ne-isdewahs nekas leels kur isglahbt. Jo daschas mantibas, kuras zaur lohgu tituſchahs iſſweeſtas, no jumta degdameem ſalmeem apſegtaſ un nodeguſchahs. Gruntneekam wiſi ſirga-rihki un iſtabas-leetas nodeguſchahs. Rentneekam, wairak glahbeju deht, maſak ſlahdes notiziſ. No kam uguns zehlees, naw nekas ſinams.

K.—ng.

No Dauguleem (Widsemē). Janwara mehnesha beigās tika tē teateris ar weefigu wakarū iſrihkohts. Labs lauschu pulks bij ſanahzis un pawadija wakarū netrauzetā wiħse. Teateri ſpehleja labdarifchanas mehrkam par labu.

Limbashōs, kā „B. W.“ no turenas rafsta, 28. Merzā buhſchoht 5. Nihgas draudſes-teeſas aprinka ſkrihweru ſapulze, pee kuras ari ziti pagastu amata-wiħri wareschoht nemt dalibu.

Inhdaſchōs, kā „B. W.“ ſino, eeraduſchahs willigas 25-rublu kreditbiletes.

Pernigelas pagasta ſawſtarpigahs uguns-apdrohſchinaschanas beedribas statuti 25. Janwari ſch. g. apſtiprati no eekſchleetu miniſterijas. Kad cewehro, ka min. statuti ap jaungadu wehl atradahs pee brugu-teeſas, tad reds, zil ahtri tas ir gahjis. Par tahdu weikſmi augſtakā weetā teefham no ſirds jaſreezajahs, un mehs to pateiži daram. Tagad muhſu (Leevupes) draudſe ir trihs ſchahdas beeđribas: Duntē, Blohmē un Pernigelē. Ja mehs juhrmalneeki buhnum ziteem ko pakala, tad — kā redsams — ſchini ſinā to gan no warehs fazijt, un ar laiku zeram ir wiſu zitu panahkt. „B. W.“

No Zefwaines. Zefwaine atrohdahs kalmajā un lohti jaunkā weetā. Zefwaine wezōs laikos bijuſi deewsgan leela; bet no kara, kas wiſa Widsemē plohsijahs, dauds zeetufi un ſawu toreifejo iſſfatu ſaudejuſi. — it ihpaſchi no Kreewu Zara Iwana IV., Wafilhewitscha Groſnija (Breeſmigā). Jo wiſch 21. Augustā 1577. g. ar leeleem kara-pulkeem nahza us Widsemi. No Dinaburgas gar Laudoni wiſch greeſahs pret Zefwaine. Webz ihſas apſchauđiſchanas Zefwaine Iwanam padewahs. Wezu laiku rafſta ſtahſta, ka torefi neſcheliligas breefmas Zefwaine efoht notiſchahs. Kad wiſi ſee kalmi, kas ap Zefwaine ir, ſpehlu runaht, ko tee redſejuschi un dſirdejuschi, tad gan klausitajam ſirds taptu kustinata lihds aſarahn. Jo par tumſchahm aſins-ſtraumehm, par bailigahm waimanahm un gruhtahm no puhtahm wini waretu ſtahſtih; bet ari par labakeem laikam: par meera-darbeem, kas dariti, un preezigeem ſwehtkeem, kas ſwehtiti. — Bet mans nodohms naw wiſ ſeen. laſtajeem ſtahſtih par Zefwaines wezeem laikeem, bet kā tagad tur eet.

Zefwaines tagadejais ihpaſchneeks to ir mantojs no ſaweeem preeskchahgejeem. Zefwaines walſti ir 85 faiſneeki, no kureem 6 wehl naw par dſimtu eepirkuschi. Dahlderis mums makfa 100 lihds 150 rubl., — zaurzaurim rehkinoh 125 rubl. — Semkohpīgan-drihs wiſ ſawu ſemi ir eektejuschi 50s, 60s un wairak laukos, kas muhſu ſreetnajeem ſemkohpījeem atlihdsina par wiſ ſuhlineem un ſweedreem.

Rihduſ'a Andreeſ.

Warſchawa. 28. Janwari tur iſrihkoja wiſpahrigu lauschu ſkaitiſchanu, un iſrahdijschahs, ka tika ſkaititas 387 tuhſt. 183 eedſhwotaji, bet tam 19 tuhſt. 78 karewi, ta ka kohpā pawifam 406 tuhſt. 261 eedſhwotajſ.

Ji Kijewas un Podolijas gubernahm „Kijewlaminam“ nahkoht labas ſinas par turenas druwham; ſeemas-ſehja ſtahwoht lohti labi. — Kijewā 1883. g. beigās iſrihkoſchah ſemkohpības iſſtahdi.

Zarewā, Archangelskas gubernā, lohti dauds pakaltaſitas pa-pihra-naudas, ko it weegli iſdohdoht ſemneeleem pret ſemes raschoumeem.

Nowoſeliza (Besarabijas gub.) Preeskch kahdahm 2 nedelahm atrada Pol-Wantschikauzachas zeemā, 20 werſtes no Nowoſelizaſ, ſunu buhdā 8 gadus wezu meiteni. Meitene bij funu buhdā ſadſhwojuſi 5 gadus. Wina tapa atraſta ſchahdā wiħse: Kahdai ſemneeleji bij paſuduſi wiſta, un wina to mekleja pa kalmu mahjahn. Wiſtu mellejoh ſina ſtahijahs ari funu buhdā un eeraudſia tur ko kustam un dſirdeja pee tam neſaprohtamas flanás. Semneeleje pawehſtija ſawu atradumu uradnukam. Tas dewahs lihds ar polizeju us apſhmeto mahju un apſargaja to, lihds atnahza peederigā waldiba. Zaur ahrſta iſmelleschanahm un teefas pahrlauſiſchanahm tapa peerahdihts, ka ſemneeks bij us ohras ſeewas wehleſchanohs ſawu 3 gadus wezu meitnu no pirmahs lauſibas eeflehdſis ſunu buhdā. Schēbehns bij ſadſhwojuſi kohpā ar funi weſelus 5 gadus. Beenreis par deenu

efoht behrnam ari pasneegta bariba mahla bkhodâ. Kahda schi bariba bijusi, wareja redseht no tam, kas bkhodâ tapa atrassis. Tur nebij nekas wairak, ka netihrs uhdens un fapuwuschi kartufeti. Ahrlis usaizinaja teesu, lai meiteni swer, im nu israhdiyahs, ka 8 gadus wezs behrns swehra tilai 9 mahrzinas. Daudsi brihnijahs, ka behrns warejis bes kaut kahda apgehrba pahrzeest seemas falu un aufstumu; daschi dohmaja, ka funs buhs to sildijis. Kaimini ari atminejahs, ka seemas naktis dsirdejuschi is funu buhdas sawadas flanas, kas nebijusi ne fuua kaukschana, nedf ari raudaschana. Bainigee pastah-migi leedsahs.

Noahrsenehm.

**Wahzija.** 1. (13.) Merzā tika Berlīnē notureta truhwes-deew-kalpošchana Kreevijas suhtneezibas basnizā, pēc kām peedalijahs Keisars Wilhelms, krohna-prinjis, daschi ziti Lehnina familijas lohzeiki, Moltke un regimentu deputazijas. Keisars Wilhelms sīrīnīgi un aishgrahbts apsweizinaja Kreevu suhtni Saburowu, kad tas pīebrāuza un aishbrauza. — **Sarunas ar pahwestu Leo XIII.**, par meera derafchanu starp laizigo valsti un latolu basnizu, ne-eet labi us preefeschu. Waldiba bij scho farunu deht nosuhtijusi us Rohmu von Schlezeru, kas agrak bij Wahzijas suhntnis Weshingtonā. Schlezers ari tizis no pahwesta peenemits, bet abi naw warejuschi weenotees. Pahwestis atbildējis, ka ar tahdu masumu, ko Wahzija sōhlijusi, latolu basniza newaroht apmeerinatees. — Tomehr sino, ka farunas tiks turpinatas, jo waldiba nospreduusi peedahwaht latolu basnizai wairak, nekā to darījusi lihds fchim.

Austrija. Deenwidus-Dalmazijā dumpis jchim brihscham leekahs apklausīs, un lai tas turpmāk ne-izzeltohs no jauna, Austreeeschu waldiba nospreedusi tur usbhuhweht daschās weetās zeefolknīschus, kuros lai pastahwigi stahwetu Austreeeschu saldati. Turpretim Bosnijā dumpis plohsahs pa wezam. Pehdejās deenās notikuschi daschi sīhki kautini, kuros dumpineeki bijuschi usbruzeji. Dumpineeki it reisas tīkuschi sakauti. Austreeeschu Kara-wadoni nodohmā steigtees ar dumpja apspeeschau, eekams fneegs naw nokusīs kalmainōs Bosnijas apgalbos. Zitadi dumpis waretu pawašarā it weegli dabuht jaunu spēhku.  
— Austrijas feisarene no fawas zelofshanas Anglijā atkal pahrbraukusi mahjās.

Franzija. Nedrohschiba Tunifé arween wehl lohti leela, kaut gan dumpis jan labu laiku apklaus. Preelfsch kahdahm deenahm 9 Eiroopeeschi dewahs is Tunifes pilfchetas zelā us Kaafu, kur stahweja Frantschu kara-pulki. Wini weda preelfsch veydejeem prezess. Beepe-schi atnahza fina, ka tee ne taht no Neiruanas aplaupiti un nokauti. — Wehlaka fina stahsta, ka Frantschu jahtneeki dfinufches laupitaju bandai pakal, to panahkufchi un laupitajus pa dakai nonahwejufchi, va dakai sawanagojufchi.

**Anglija.** Uusbruejä Mak-Lina leetä kahdu laiku ne-efoht ware-juschi weenotees, kahdu suhdsibu eefahkt pret no seedsneeku. Bet tagad nu siin, ka noseedsneeks tiks apsuuhdehts us nahwi.

**Italijs.** Par gaidamo fatifikācijas starp Austrijas un Italijsas valdīnekeem no jauna i spaustas vehtis. Tagad padzīrē, ka Austriešu īkārta-pahris atbraukfētus uz Turini, apmēlekt Italijsas fehnīca-pahri.

Serbijs. Štifi ſwefchi waldineeki fuhtijuschi Serbijas Lehni-  
nam Milanam apſweizinaſchanas - telegramas us Lehniua titula  
veenemſchanu. — Sino. ſa wina frohneſchanan notifſchoht  
15. (27.) ſunjiā.

**Seemel-Amerika.** Missipi upe pahrpluhduſi, ta ka daschā weetā lihds 40 Anglu juhdſchu plata. Bohſts zaur uhdeni leels. Semats un tautas-weetnecku ſapulze atwehlejuſchi no waldibas waijadſigo nandu preeſſch valiſhdiſhas. Engeſchanaſ trukluma-zeeteiſom.

### **Wise man of the sun.**

„Now. Wremja“ ūno, ka senators Manafeins tilai Aprila bei-gas uſſahlfchoht Kursemes un Widsemes rewifiju. Winu pawaldichoht diwi tufki, kas pilnigi favrohtoht scheijenes walodas. — Ra „Ruff. Kur.“ ūno, nemis wiſi Kreewijas weetneeki un fuhtai, pee Eiropas walſtihm, dalibū pee frohneschanas-fwehtkeem Maſkawā. — Bes teem 12 fneegbalteem chrſteem ir wehl 59 bruhni ſirgi pirkli preelfch miteem fwehtkeem. — 30 gohda-ratu tils fuhtiti us Maſkawu — waj nu Junijā jeb Julijā. — Widsemes hofteefas paſafaras-juridika ſahf-ſees 15. Meržā. — Widsemes muſchnezzibai ir Keiſara Majestete pauehlejīs vateiktees par no winas iſſazitahm laimes-wehleſchanahm us Tehwū Trohna eenemſchanas deemu, 2. Merzu. — Tāpat ari Wilandes pilſehtas eedfishmotaieem Keiſara Majestete nothleſejīs vateiktees

par laimes-*wehleschanahm*. — *Widsemes gubernatoru*, baronu *Nexküll*  
*Kaisara Majestete peenehmis audienzā* 6. *Meržā Gatschinā*. — *Rihgas*  
*krahmju-tirgus*, *Daugawas* malā, no *festideenā*, 6. *Merža*, *aiszeltis* us  
*žitu weetu*, ajs „*Leela Kristapa*”, *pee Elisabetes eelas*, *blakus wehrſchu-*  
*tirgum*. — „*Sakalas*” awises redaktors *C. R. Jakobsons* nomiris  
7. *Meržā*. — *Maskawas-kurškas* *dselszelā*, *Serpuchowas* *stanzijas* tu-  
wumā, kā „*Golosam*” *sno*, 2. *Meržā* *pretschu-brauzeenā* *aisdegahs wa-*  
*gons*, *kureā atradahs* 2 *firgi*, 1 *elipajcha* un 1 *zilwelēs*. — *Sirgi* *fadega*;  
*witū pawadonis* *isglahbahs*. *Uguns* *iszechluſees* *zaur* *firgu* *pawadona*  
*ne-usmanibū*. — *Charlowā* 6. *Meržā* *breefmiga* *wehtra* *plohsijuſees*,  
*kas* *padarijuſi* *dauds* *ſkahdes*. *Nameem* *jumti* *norauti*; *fehtas* *apga-*  
*ſtas*; *tilteem* *lehnēs* *aplauſtas*, u. t. pr. — *Ari daschi* *zilwelē* *eewainoti*.  
— *Kunſt-akademiju* *apmekleſoht*, *Kaisars* *Wilhelms* *druſku* *flihdeja* un  
*pakrīta*, *pee* *kam* *weegli* *eewainoja* *zeli* *un* *elkonī*. *Lai* *gan* *waina* *naw*  
*wahrīga*, *tad* *tomehr* *tam* *japalek* *islabā*. — *Anglu* *apakſchnamā*  
*Smits* *snojīs*, *ka* *vehž* *Leeldeenahm* *zelfſchoht* *preekſchā*, *ka* *efoht* *waija-*  
*dsigs* *papildinaht* *Ihrijas* *agrax-likumu*, *lai* *Ihru* *nohmneekem* *atweegli-*  
*natu*, *nohmaš-gabalus* *zaur* *pirkſchanu* *eemantoht* *par* *diſimtu*.

Par nodohmā nemteem jauneem likumeem preefsch  
pagasta-teesahm Baltijā.

Baltijas gubernās pagasta-teešas stahw us semneeku likumeem no 19. Februara 1866. gadā. Schee likumi fchkr pagasta-teešas no pagasta-waldehm un nosaka, ka fungam naw nekahdas dalaš gar pagasta-teešas darifshanahm.

Isgahjuscho gadu fastahdijahs pee justiz- jeb teesu-ministera komisija, kurai bij ja-apspreech, lahdā wihsē waretu pahigrrofshēt teefas buhschanas Baltijas gubernās. Schi komisija wispirms spreeda par to, waj pagasta-teefas Baltijas gubernās wehl us preekfchu ir paturamas jeb pawifam atmaramas. Komisija nospreeda, ka pagasta-teefas ir paturamas ari us preekfchu, — tamdehl ka sem-neeki ir apradufchi ar pagasta-teefahm, kas pasfhst winu buhschanas un ir katram lehti pee-eijamas. Kad wifas pagasta-teefas darishchanas peedalitu qaidameem meera-teefnescheem, tad teem buhtu par dquids darba-

Komisija ir iſſtrahdajusi jaunus likumus preekſch pagasta-teeſahm; jo 1) tagadejööd likumööd rohnotees daschi rohbi, 2) wiſas trijas Bal-tijas gubernäas ne-efoht weenadi likumi un nosazijumi preekſch pagasta-teeſahm, 3) daschi nosazijumi preekſch pagasta-teeſahm efoht nahkuſchi no generalgubernatoreem un 4) pagasta-teeſas nahks us preekſchu apakſch meera-teeſneſcheem; tamdehl pagastu-teeſu organizacijai ja-ſa-eet lohva ar meera-teeſneſchu eestahdebm.

Uſraudſiba par to, kā pagasta-teeſas ſawas darischanas wed, ir uſtizeta pagasta-teeſas preeſchfehdetajam un pahr to (augſtačā iſtanzē) meera-teeſneſcham un meera-teeſneſchu ſapulzei. Meera-teeſneſcham, kā ſtipri jaſlatahs us pagasta-teeſahm, gan mas reiſi par gadu ja-rewidere pagasta-teeſas un meera-teeſneſchu ſapulzei jadara ſinami rewiſijas panahkumi. Preeſch rewiſijahm meera-teeſneſchi dabuhn ſirgus (pastus) no pagasteem. Pagasta-teeſas dabuhs no meera-teeſneſchu ſapulzes ſihkakas instrukzijas jeb nosazijumus. Tagadejo kahrtibu pee ziwil-prahwahm pagasta-teeſas komiſija naw atſtahjuſi ſpehklā; jo 1) ſchi kahrtiba naw weenada wiſas Baltijas gubernās, 2) kahrtiba naw pilniga un 3) pagasta-teeſas ſchini ſinā ir jabuht tāhdai paſchai kahrtibai, kahda buhs meera-teeſai, apalſch kurahm pagasta-teeſas ſtahmehs.

Komisija dohd semneekeem pagasta-teefas preelschâ teesibu, kahdas wineem lihds schim nebij, prohti ikskritis sawu prahwas weschanu war nodoht ari zitam kahdam, kas winu lai aissstahw teefas preelschâ. Naw waijadfigs, ka aissstahwetaji ir studeerejuschi teefas-sinaschanas. Komisija dohma laudis issargaht no faktu-adiwokateem zaur tam, ka prahwa notiks ar wahrddeem un netiks atlauts eesneegt pagasta-teefas i rakstus. Bes tam teesa warehs pagehreht, lai prahwneeki baschi noh.

Pee pagasta-teefahm nebuhs nelahdas makfashanas un ari ne-waijadsehs fchtempela-papihra, lai sawu rekti waretu melleht ari tee, kam mas nee rohka.

Jaunee pagasta-teesas likumi, kas eewedami wifās trijās Baltijas guberniās, atzels tagadejohs nosazījumus, kas sīhmejahs us pagasta-teesas kompetenzi. Žīwil-prahwās komisija ir aprohbežhojuši pagasta-teesu kompetenzi, ewehrodama meera-teesu kompetenzi; tā tad pee pagasta-teesahm isspreedihs masakas jeb sīhkakas un pee meera-teesahm leelakas jeb swarigakas fuhdības. — Pee pagasta-teesas nahks fuhdības, kas sīhmejahs us pagasta lohzelkleem, lai tee ari nepeederetu pee semneeku kahrtas, — isnemoht fuhdības, kur fuhdsetajs, waj ari ap-fuhdsetais peeder pee muischneeki waj literatu (studeereto wihru) kahrtas. Šo muischneeki un literati orisbetu līkt isskreeest famas fuhdības

pee pagasta-teefas, tad wineem tas ir brihw. Ari us kriminal-fuhdsibam tas pats sihmejahs. Tikai suhdsibas deht muischneekus un literatus nekad newar apsuhdseht pee pagasta-teefahm.

Suhdsibas, pee kurahm peeprafshanas deht atlihdsinashanas fneedsahs pahri par 30 rubl., newar peenest pee pagasta-teefas, un kad apsuhdsetais ir apsuhdsehts wairak noseegumu deht, no kureem daschi peekrith pee augustahm teefahm, tad wiſas suhdsibas tohp isteefatas pee augustahm teefahm.

Pagasta-teefas preeksfchā prahwneekem swehrestiba netaps aktanta; ari leezineeki nodohs fawas leezibas, bes ka tee buhtu papreefch apswehrinati. Tikai tad, kad kahda suhdsiba tohp pahrsuhdsita (pee appellazijas) janoprafa leezineekem, waj wini ir gatawi meera-teefnefcha preeksfchā to apswehreht, ko pagasta-teefas preeksfchā issfazijuschi. Tik pee appellazijas leetahm leezineeku isteifshanas tohp eerakstitas protokolē; wiſas zitās leetās leezineeku wahrdi tikai tohp pefishmeti, lai suhdsibas ilgi newelkabs. Leezineeku isteifshanas ja-eeraksta protokolēs tikai tad, kad 1) ismekleſchanu newareja nobeigt, lai leezineekem newaijadsetu oħtru reiſi nahkt, 2) kad weens no prahwneekem leezineeku grib apsuhdseht us neparefas leezibas nodohfchanu un 3) kad leezineeks teek isklauſchinas fawas mahjās.

Pahruhdsibu jeb appellaziju par pagasta-teefas spreedumu war eesneegti pee meera-teefnefcha 2 nedelu laikā, rehkinohi no spreeduma pasludinashanas. — Tagad Widsemē un Igaunu-semē war pahruhdsseht (apelleerecht) prahwās, kas eet pahri par 5 rubl., un Kursemē prahwās, kas eet pahri par 25 rubl. — Pehz minetahs komisijas preeksfchlikuma wiſas trijas Baltijas gubernās warehs pahruhdsseht (apelleerecht) tikai prahwās, kas fneedsahs pahri par 15 rubl., ka ari tais prahwās, kur nowehrteſchanan nenoteek.

Schee komitejas preeksfchlikumi ir eesneegti peenahzigā weetā deht tahlakas apspreefshanas un apstiprinashanas.

Galā buhtu japeemin, ka tagad Widsemē ir kahdas 790. Igaunu-semē kahdas 600 un Kursemē kahdas 420 pagasta-teefas.

### „Dohdeet Keisaram, kas Keisaram peeder, un Deewam, kas Deewam peeder!“

Gewehrojamas deenas mehs nupat efam pawadijuschi. 26. Februar i bij muhsu Augstā Semes-tehwa un Keisara Aleksandera III. dīsmiſhanas-deena. Mehs pulzejamees garā ap Ta ſchuhpota, Kas ſpehzigi pahr mums walda, pahr mums kā tehws gahdadams, ka warām meerigi un drohſchi dīſhwoht un ſwehtibā baudiht fawu ſweedru auglus. — Tas ſcheligaſ debefu Tehws lai peefchekr muhsu Augstā Semes-tehwan ilgu muhschu, ka tāpat, kā ſhogad, wehl daſchu reiſi 26. Februari warām pazelt fawas pateizigahs rohks us debefihm, no Deewa iſluhgdamē ſwehtibū un ſchelastibū par muhsu Kungu un Keisaru.

1. Merza deenā mums atgahdinaja neganto bresfmas-darbu, kuram krita par upuri muhsu mihiſtās nelaika Kungs un Keisars Aleksanders II.; atgahdinaja negantneeku launohs zenteenus, kas tumfā, gaifmas bihdamees, melle apgaht un iſpohſtih Wifū-augstaki eegrohſtahs buhſhanas, us kurahm ſtahw plafchahs Kreewijas un muhsu labklahſhanahs; bet ari mums atgahdinaja, lai pateizibā peeminam To, Kas par mums zihnidamees guldinaja fawu mihiſo galwinu dīſtrā kapā, un lai luhsamees to ſcheligo debefu Tehwu, lai Winsch dohd mums un muhsu tehwijai baudiht ſwehtigahs meera auglus.

2. Merzā mehs ſwinejahm to deenu, kurā gadu atpakał muhsu Augstās Kungs un Keisars Aleksanders III. uſlahpa us Sawu waldishanas-trohni. Weens gads ir pawadihts apakſch Wina warenā ſzeptera, un warām pateiktees Deewam, ka Winsch ar Sawu rohku ir brihnifchligi ſargajis muhsu Augsto Waldbineeku. Dohſim Deewam, kas Deewam peeder: flawesim Deewu, ka Winsch muhsu Keisaram ir ſtahwejis klah pa labo un kreijo rohku; iuhgimees, lai Winsch Sawu Swaidito allasch ſwehti un pasargā, lai Winsch Sawu waigu pahr Wini apgaifmo un ir Tam ſcheligs, un lai Winsch pazet fawu ſwehtu wāigu pahr Wini un dohd muhsu Keisaram meeru. — Dohſim Keisaram, kas Keisaram peeder: parahdīſim weenmehr, kā tas lihds ſchim notizis, parahdīſim mehs, Latweſchu tauta, fawam Kungam un Keisaram uſtizigu un neſchaubigu pawalstneeku-mihleſtibū, kurā efam gatawi ſalpoht lihds pat pehdigai aſins lahſitei. Aſbahſtīm auſis pret wiſahm tuſchahm un kaunahm muſinahmanahm; zeenifim teefas un eestahdes, kas pahr mums ir zeltaſ; dīſhwoſim meerā un faderibā, lai meers un miheſtibā pee mums ſluhpſtahs; zensifimees pehz tizibas

un tiſlibas pee wiſahm tahm leetahm, kas ir derigas muhsu tautai un Kreewu walſtij; audſinam ſawus behrnus deewabihjafchanā, tohs weſdami us pateefibas zeleem. Peefauſim Deewu, lai Winsch ſtiprina un uſtur Keisara augsto waldbas-trohni un Wina augsto Namu us pa-audſchu pa-audſehm!

Tā mehs dohſim „Deewam, kas Deewam peeder, un Keisaram, kas Keisaram peeder“. — Deewu, ſwehti Keisaru!

### No Lohbergmuſchias, Alumeisteres drāndſē, Widſemē (Blumbergshof im Kirchſpiel Serbigal).

Kad preeksfch kahdeem diwdeſmits gadeem tika virmo reiſi pagasta-waldbas eezeltas, tad daschas masas walſtis ſaweenojahs ar leelahm kohpā, waj nu bihdamees, ka buhſchoht dauds jamakſā, kad paſchahm eſoht fawa waldbiba, jeb ari, ka lohſchu puifchi liſchotées wiſi pereakſtites pee leelakahm walſtihm, kur teem buhſchoht wairak zeribas, ka waretu no kara-deenesta iſglahbtees, un ka tad buhſchoht masahm walſtihm Krohnim jamakſā par kahdā palikuſchu rekruti u. t. pr. Tāhda eemeſla deht ari toref ſaweenojahs maſa Lohbergmuſchias walſtis ar Alumeisteres un Sakemuſchias walſtihm. Bet kad pehzak Lohbergeſchi dabuja ſinah, ka Augstās Krohnis nemas nepagehroht parahdā palikuſchu naudu par nenodohtu rekruti, un kad pehz tam tika wehl gluschi jauni rekrutſchu likumi dohti, pehz kureem iſkatram ja-eestahjahs kara-deenesta, weenalga no kahdas walſtis tas ir, tad wiſahm palika ſchel, ka tā bij ſteigufches ar Alumeisteres ſcheem ſaweenotees. Gan ir teefas, ka wiai preeksfch kahdeem gadeem atpakał no teem bij leelu palihdsibu dabujuschi, kad fawu jauno pagasta-ſkohlu buhweja. Nomiruſchais Lohbergmuſchias leelskungs Th. von Begeſack gan ari bij ſchinkojis preeksfch ſchahs ſkohlas 600 rubl. f. naudas; tapehz Lohbergeſchi weeni paſchi gan nebuhtu tohs paſpehſuschi ſamakſah. — Ta ir leela un ſkaita ſkohlas-mahja. Wina atrohdahs ne ween preeksfch diwi ſkohlotajeem un wiſahm ſkohneekem waijadſigee kambari, bet aridſan weena leela ſahle, kur behri ſapulzejahs pahrlauſchinas deenās, kur mahzahs wingroht, dſeedah u. t. pr. Ari deewgaldneeli ſapulzejahs ſchinī ſahle preeksfch ſataiſchinas ſee ſw. wakarina. No ſchahs ſahles wed glahſchu durwiſ ſu balkonu. Bes tam atrohdahs abōs ſchahs ſkohlas-mahjas galōs diwi ſkaiti balkoni. Nomiruſchais leelskungs bij ari weenu 500 rubl. f. leelu ſandbriſti ſchinkojis, kuras progentes teek ſchahs ſkohlas palihga-ſkohlotajam iſmakſatas. Schis leelskungs ir dauds laba darijis. Pee wina behrehm mahzitajſ fazija, ka eſoht no wina dabujis lihds 2000 rubl. f. preeksfch labda-riem mehrkeem.

Katrai maſai walſtij, kura ar leelu ſaweenota, naw ſawas paſchahs waldbas. Wina tapehz neſtahw pati ſu ſawahm paſchahs kahjahn. Leelai walſtij ir dauds teefas-darifchanu. Tapehz reti noteek, ka tāh ſeek ihſā laikā weſtas galā. Tas ir maſai walſtij par apgruh-tinahſchanu. Wina waretu ſawas leetas drihsak pabeigt, ja buhtu patſtahwiga. Scho wiſu eewehrodami, Lohbergeſchi eesneedſa luhgſchanu ſee augſtahs waldbas, lai wiſus atkal ſchirkutu no Alumeisteres ſcheem un Sakeneeſcheem. Tas tika wiſahm tagad aktants. 10. Janvarī ſch. g. mahzitajſ peenehma Lohbergeſchu jaun-iſwehletohs walſtis amata-wihrus ſee ſwehreſhanas Alumeisteres baſnīzā. Winsch u. teem fazija ſawā runā, ka tāhda ſchirkhana gan eſoht notikui pehz Lohbergeſchu walſtis prahta un wehleſhanahs, bet ſee walſtis amata-wihreem ween tas ſtahwoht, ka tāhda ſchirkhana waroht wiſai walſtij buht par ſwehtibū. Tād mahzitajſ dewa kahdas pamahzifchanas, uſ kahdu wiſi tas waretu notikt, prohti kad walſtis amata-wihri paſargahs ſawu walſtis no wiſas ſkahdes un no wiſahm leekahm iſdohſchanahm, kad wiſi turehs walſtis mantu labā kohpſchanā un buhſchanā, ihyafchi ſawu jauno pagasta-ſkohlu; kad wiſi teefas darifchanas pareiſi wedihs, par meeru gahdahs u. t. pr.

Lai Deewu palihds jauneem Lohbergeſchu walſtis amata-wihreem ſawn amatu tā waldbas kohpt. Tād tas teefham buhs wiſai walſtij par leelu ſwehtibū.

### Kahdas ſinas is Kurſemes landtaga.

Kurſemes landtags, kas ne ſen bij ſapulzejees Jelgavā, ſpreeda ari pahr ſchahdahm leetahm:

1) Šihmejotees uſ ſemſtā ſee wehſchanu Baltijas gubernās, landtags neka nenopſreeda galigi, bet uſdewa ſchō leetu, tāpat kā Widſemē ſtahwags, ihyafchi komiſijai. Pee Kurſemes komiſijas

peeder muischneeku wezakais, tee trihs kreismarschali, kas weenmehr miht Jelgawā, un barons v. Recke — Ohsolmuischā. Wifas trihs Baltijas gubernas semstwas finā grib Augstajai Waldibai eesneegt weenadus preefschlikumus.

2) Par wirspilsteefas un pilsteefas aseforeem wareschoht zelt ikatru, kas proht teefas-finashanas, lai tas ari nebuhtu muischneeks. Tā tad schai finā wifahm kahrtahm buhtu weenlihdigas teefbas. Tam, kas grib tikt eezelts par aseforu, waijaga peedereht pee kriitigas tizibas.

3) Spreeda par sveijas-likumeem, par vahrgrohschchanahm pee jaiks-likumeem un pee zelu-taifishchanas kahrtibas. Itunaja, kā waretu lohpus issargaht no lipigahm fehrgahm. Nehma pahrspreefchanā adopteefchanas nebuhschanu, kas ir zehluſees, kamehr jaunee karklaufibas likumi pastahw spehka.

4) Nospreeda pensiju senakajam Irlawas seminarijas inspektoram, Sadovskiy Igam, kas 40 gadus strahdajis pee minetahs seminarijas.

5) Nospreeda seneegt palihdsibu daschahm eestahdehm un skohlahm, kā p. p. kurlmehmo skohlai pee Jelgawas 1000 rubl., azuklinikai Jelgawas diakonisu-namā 500 rubl., meitenu-skohlai Baufā 300 rubl. u. t. p.

6) Itunaja, zelt Kursemē us semehm skohlu ar pensiju, kurā tahdas paschās mahjibas tohp seneegtas, kā gimnasijs. Scho skohlu us-turefchoht weenigi riterfchaste.

7) Us riterfchastes muischahm grib eetaisht īehwnizu, lai eweestoħs labaka sīrgu fuga.

### Nets notikums.

Swehtdeen, 7. Februari sch. g., pulksten 9ōs no rihta, nomira Engures bañizā Engures basnizas swanitajs un ehrgeļu minejs Wilhelm Reiss, kad basnizas durvis bij atflehdīs un altara preefschā us zeleem nomeetees un Deewu luhdsis.

Bañizas pēhrminderis, Eng. Gall-Lohmal sainmeeks, kas pirmais pēhž basnizas atflehgchanas bañizā eegahja, atrada wina us zeleem gutam un — isdfisufchu.

Minetā rihtā nelaikis, brohfastu paturejis, wesels us Deewanamu steidsees, fazidams, ka esoht jasteidsahs, ka par wehlu nepaliku. — Nelaika wezums jau pahri par 70 gadeem. Wairak kā 40 gadus winsch Engures Deewa-namam ir kā swanitajs un ehrgeļu minejs uszihtigi kalpojis. — Jebšhu beidsamā laikā wina azu gaischums un meesas spehki fahla eet masumā, tad tomehr winsch mehdsā dauds-kahrt fazibt: „Es gribu Deewa-namā kalpoht, kamehr tik spehšhu.“

Un tā tad ari Deews schi fawa nama kalpa dwehfeli bes kahdas gruhtas nahwes zihniſchanahs, is Deewa-nama wisswehtahs weetas, us sawahm muhschigahm debefu mahjahm aissauzis.

Swehtdeen, 14. Februari, tika wina isdfisufchahs meesas us beidsamo dufas-weetu, us Engures basnizas kapeem, no dauds laudihm pawaditas un ne taht no Engures basnizas wehfa semes klehpī gulditas. Meers wina truhdeem!

J. W-d-n.

### Drupas un druffas.

No Sūndula.

Ko katriis no teem „septineem Greeku gudrajeem“ ir fazijis.

Thales faka: „Mahzees pats fewi pasiht.“

Solons faka: „Nekad par dauds. — Ja wisi zilveki waretu fawas skumju weenā weetā salikt, un schis leelaits skumju pulks taptu weenadās dalās starp zilvekeem isdalihits, tad ikweens labak remtu pats fawas lihdsnestahs skumjas atpakał un steigtoħs proħjam, bħidmees, ka nedabuħn dauds wairak.“ — Reisti winsch atrada kahdu draugu us kalna pee Atenas vilseħtas īohi noskumusħu; winsch us to teiza: „Apstati schi vilseħtu; zif tē jau naw skumju redseħts un zif tē wehl us preefsch nebuhs. Neskumisti par nelaimi un nepatiffchahn, ar taħm jau ikkatram zilwekam ir jazihnahs.“ — „Neweens zilweks naw preefsch nahwes laimigs.“

Għilons faka: „Kas weenmehr no tam runā, kas winam patiħ, tas dabu d'sirdeht to, kas winam nepatiħ.“ — „Steigħschus eji pee behdigeem, bet lejni pee preezigeem.“ — „Galwosħħana dara raiħes.“

Pitaku s faka: „Taiku leez wehrā.“ — „Peedoħt ir-swehtigħi, nela nolaut.“ — „Ja ko gribi isdariħt, tad ne-ißsaki wiċċu, ka pēhżak tevi ne-ißsmejj, tad ne-isdoħħahs, ko efi gribnejis.“ — „Dari fuu peenahkumu ihxta laikā.“

Biafs faka: „Leelakà data tausħu ir-slifka.“ — „Ja kahds ahtrumā oħtram palihds, tas doħd tam diwkahrtigu palihdsibu.“ — „Tik tas ir-nelaimigs, kas nelaimi nespħeji panest.“

Kleobulus faka: „Dari labu tāpat eenaidneekam, kā draugam; draugam dari labu, lai Juħsu abu draudsiba tohp stiaprak, un eenaid-neckam dari labu, lai winsch palek tew par draugu.“ — „Ne-efi laimē pahrgalw is un nelaimi issamis.“ — „Wihram waijag laimi un nelaimi wiħrifchki panest.“

Verianders faka: „Wisaugħtak leeta ir-għadib.“ — „Ap-dohmà labi, ko dari, un ko efi apneħmees isdariħt, to ari isdari.“

### Kabas laimes lafitajeem!

**Behterburgā, 1. Merzā.** Schodeen pee oħtrahs 5-proz. eekħxigahs preh-mju-aħseensas 32. isloħseħħanas winnisti tritħi u f-Schahdeem nummureem:

200,000	rubl. us	Nr. 7,201—17,
75,000	" "	1,501—34,
40,000	" "	19,973—4,
25,000	" "	2,504—49.

3 winnisti à 10,000 rubl. us Nr.: 4173—2, 9057—47, 7995—16.

5 winnisti à 8,000 rubl. us Nr.: 266—4, 1190—26, 15887—33, 8495—7, 15817—11.

8 winnisti à 5,000 rubl. us Nr.: 8226—41, 18854—5, 1817—11, 19187—5, 14541—9, 19232—20, 12148—11, 18868—49.

20 winnisti à 1,000 rubl. us Nr.: 9261—8, 5807—23, 4179—32, 5419—11, 103—46, 17319—17, 5178—36, 18708—1, 1775—25, 8058—1, 9405—30, 19622—10, 8878—10, 2924—32, 14947—40, 13103—9, 16690—44, 5004—29, 1255—37, 8457—24.

260 winnisti à 500 rubl. us Nr.:

88 20	4,971 14	10,338 1	15,247 14
133 2	5,071 45	10,385 38	15,253 17
223 50	5,173 18	10,553 12	15,256 7
262 18	5,186 35	10,554 17	15,275 32
339 10	5,193 43	10,581 20	15,298 3
515 42	5,236 42	10,612 46	15,353 16
735 2	5,265 8	10,748 35	15,361 47
749 26	5,269 38	10,772 18	15,412 45
826 19	5,325 7	10,805 1	15,435 7
897 14	5,394 32	10,808 7	15,459 37
927 12	5,414 37	10,963 38	15,523 22
929 21	5,447 9	10,970 3	15,557 41
982 31	5,583 1	11,057 13	15,585 16
1,159 37	5,737 19	11,225 34	15,682 47
1,312 15	5,770 3	11,308 33	15,951 5
1,422 19	6,038 29	11,544 4	16,237 26
1,476 5	6,040 40	11,554 18	16,304 29
1,574 26	6,377 3	11,891 32	16,341 19
1,575 34	6,380 15	12,094 50	16,401 30
1,714 1	6,420 1	12,158 13	16,428 12
1,761 7	6,541 10	12,166 13	16,450 23
1,806 21	6,709 45	12,289 4	16,477 1
1,835 33	6,735 18	12,308 36	16,560 43
2,052 47	6,739 10	12,321 35	16,614 21
2,061 29	6,855 13	12,380 46	16,616 45
2,066 11	7,093 48	12,436 27	16,700 37
2,223 49	7,137 30	12,449 27	16,742 48
2,281 47	7,171 4	12,725 12	16,913 47
2,296 48	7,217 8	12,758 38	16,949 10
2,459 26	7,322 46	12,804 40	17,151 40
2,502 31	7,332 34	12,825 22	17,217 31
2,533 27	7,422 8	12,901 19	17,220 17
2,589 40	7,427 26	12,932 43	17,293 25
2,658 16	7,537 10	13,073 42	17,294 29
2,673 45	7,556 37	13,129 12	17,340 32
2,673 48	7,616 22	13,151 28	17,459 24
2,694 45	7,640 42	13,153 4	17,605 48
2,716 41	7,655 38	13,214 12	17,668 39
2,747 28	8,031 14	13,224 4	17,722 27
2,832 7	8,121 18	13,243 14	17,879 40
2,889 14	8,165 22	13,317 38	17,904 40
2,928 27	8,183 10	13,454 45	17,916 39
2,964 6	8,189 34	13,639 31	18,041 15
2,985 49	8,264 21	13,651 30	18,060 32
2,987 42	8,294 36	13,805 24	18,101 6
2,990 31	8,365 23	13,992 9	18,141 1
3,028 10	8,371 33	14,029 49	18,157 31
3,081 30	8,523 37	14,059 49	18,207 32
3,107 28	8,815 50	14,108 46	18,496 20
3,192 11	9,100 30	14,302 45	18,516 23
3,243 29	9,204 45	14,315 14	18,586 11
3,249 44	9,296 43	14,386 29	18,613 6
3,332 1	9,326 20	14,512 34	18,701 9
3,393 38	9,368 7	14,648 20	18,793 20
3,527 47	9,568 45	14,720 32	18,861 29
3,792 24	9,627 30	14,739 44	18,926 35
3,877 23	9,686 17	14,811 22	18,943 1
4,025 17	9,959 28	14,812 21	19,008 4
4,147 28	10,031 43	14,845 1	19,033 21
4,272 19	10,052 9	14,906 26	19,057 31
4,355 37	10,078 35	14,979 22	19,198 25
4,550 39	10,103 25	14,991 15	19,796 32
4,700 42	10,128 6	15,135 28	19,851 49
4,766 29	10,233 21	15,161 1	19,876 32
4,820 39	10,252 25	15,217 15	19,935 9

Amortiseeretas tapa ħażħħas 66 serijs.

227, 351, 1208, 1255, 2584, 2805, 3045, 3406, 3677, 3865, 4040, 4103, 4390, 4555, 4667, 5472, 5506, 5786, 6126, 6213, 6390, 6417, 6445, 6584, 6635, 6699, 7318, 7525, 7631, 8393, 8486, 8840, 8889, 9320, 9570, 9767, 9776, 10361, 10493, 11030, 11892, 12221, 12273, 12442, 12466, 12710, 12867, 13193, 13293, 13706, 13953, 14639, 15018, 15632, 16010, 17110, 17538, 17727, 18073, 18169, 18578, 18991, 19635, 19793, 19801, 19889.





# Basnizas un skohlas finas.

Weens kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Nahditaas: Par laukskohlu buhfschanu Widsemē 1879/80. gadā. Sehdi wahrdi zc.  
No Bezumuischais (Rengut), Baufkas aprinkī. Laba un deriga grahmatina zc.  
Latweeschu Walter-skohla Rihgā. Bahrenite.

## Par laukskohlu buhfschanu Widsemē 1879/80. gadā.

(Beigums.)

### Zehfu aprinkis.

#### A. Weetalwas Kirspohle.

Wenigi Weetalwas pagasta-skohla tohp tureta labā diwtahschu mahjā; zitu skohlu ruhmes ir gluschi nederigas. Tapa ari pеefazihts, lai skohlas pahrlabo. Saufnejas skohla bij pahrluhki ar rehkinaschanu no galwas un ar bishbeles-stahsteem ar meeru. Ar zitu negahja tik labi. Weetalwas jauko skohlu apmeklē 87 behrni un tohp mahziti no diweem skohlotajeem. Tiklab skohlotaju darboschanahs, kā ari skohlenu istureschanahs un praschana tohp flaweta. Schē tohp ari wehsture un fisika mahzita. — Abās Oħdseenes skohlas rakstamahs grahmatas wareja buht tihrafas. Tanī skohla, kas atrohnahs pagastanamā, prata skohleni lasifchanu, rehkinaschanu un geografsju labi, turpreti ar atbildehm is latkisma mahzibahm nebij deewsgan weikli. Draudawas skohla skohlotaja jautaschanas un mahzifchanas wiħse bij par augstu, ta kā skohleni to labi newareja apkert. Zitadi bij labi. — Draudses-skohlu apmeklē 75 sehni un 7 meitenes. Schee tapa wiħas mahzibas flawet; tik geografsja un finas is tehwijas netapa ewehrotas, un apakħsnejahs nodakas rakstamahs grahmatas nebij wi-fai tħras.

Mahjā mahziti behrni un repetizijas skohleni mahzeja labi.

#### B. Wez-Peebalgas Kirspohle.

Schai Kirspohle truhka wairakas skohlas waijadfigo guľamo istabu. Zitadi ir scheijenes skohlas buhfschanas teizamas. Mahjū mahzibai waijag buht labai, jo pirmahs seemas skohleni prata wiħu labi. Iżżejt-Wez-Peebalgas skohlas ir pa diweem skohlotajeem, zitās masakajās pa weenam. Wiċċi skohlotaji ir pratuħchi tureht skohlas kahrtibu un mahzijuschi pehz metodes. Wiċċas skohlas tapa at-sħiftas par labahm, bes ween Leimanu skohla, jo tur abi skohlotaji bij ween ġeħra tapuħchi flimi, un ta bij mahzibas palikusħas drukku apkart. Iż-żafha ar Wez-Peebalgas Raiban skohlu bij pahrluhki pilna meerā. Pagasta-skohlas ari mahza weħsturi, dabas-mahzibas un dabas-stahstus. Kreewu walodas mahzifchanas tohp turpreti at-staħta draudses-skohlai. — Repetizijas skohleni sapulzejahs skohla 2 nedelas rudenī un 2 nedelas pawasara. Wiċċi mahzeja labi; tik meitenes bij rehkinaschanā pawahjas. Pahrluhki iħpaħchi preezajahs par draudses-skohlu preelfs meitenehm, kā pagħiżx eeristejjs, jeb ta faukto Laskat-skohlu, ar 39 behrnejem. Mahzibas bij, isnemoħt Wahzu mahzibas, kohti labas. Nohku-darbi un kahrtiba tohp flaweta. — Puixenu draudses-skohlai ir 4 klasses ar 100 skohleneem un 5 skohlotajeem. Skohlas eerikte ir laba. Skohlas panahkumi mahzibas finā ir teizami, jo ta sagatawojo skohlenus us gimnasijas terziju jeb tre-skohla klas. Tik dauds neħpexi neweena draudses-skohla wiċċa Widsemē.

#### C. Skujeenes-Lohdes Kirspohle.

Wiċċas 8 pagasta-skohlas ir kreetnas ruhmes, lai gan weħl roħnahs daschi truhkumi. Kajesmuħħas skohla walda kahrtiba un metode, tapēħi war ari ar skohlas panahkumeem buht ar meeru. Aleksandera skohla ta' naw. Skohlotajs ir mahzijees Walkas seminarijā. Bahnus skohlotajs ir mahzijees tik patis no seviss (privatum). Lohdes-muħħas saweenotā draudses- un pagasta-skohla mahza skohlotajs, kas ir ja u 30 gadus schai amata. Reħkinaschanā no galwas pee I. klasses tapa at-sħifta par labu; ar zitu wareja eet labu. — Kohsesmuħħas Piķehn mahjās ir fainneka deħls eetaħijs privat-skohlu. Ar bishbeles-stahsteem għażja pułiħds. Pawisam zita leeta bij ar Kohsesmuħħas Up-skohlu; sché bij skohlotajs pratis mohdinah behrnu garu. Kahrtiba gan wareja buht stiġġrafha; fekkie raħdiyahs laba. Klahw-falna Maħrtina Lutera skohla behrni prata itin labi. Sermus skohlotajs, Walkas seminarists, tohp flawaħħts jautra gara, labas metodes un kahribas deħl. Tik Widsemes geografsja newareja behrni

doht iħtas atbildes. Ar draudses-skohlu nebix tamdeħk ar meeru, kā ta usnem behrnu, kas now weħl deewsgan us tam sagatawojoħsħees. Ta' tad ari ar mahzibahm newareja ta' eet, kā waijadseja.

Mahjū mahzibas ir pawisam paliku si apakħat. Par nokawetahm deenahm netoppi apstrahpeħts. Repetizijas skohleni ari tapēħi neħbdà dauds fo.

#### Walkas aprinkis.

Schi aprinka garigais skohlu pahrluhks ir teizami puhlejjes un pahrluhkojis weens pats Gaujenes un Smiltenes skohlas. Tomehr par skohlu pahrluhkoħanu nefneġġim fiħklaas finas, jo pahrluhkoħanu nenotika kohpā ar lażigeem pahrluhkeem, bet garigais pahrluhks to darija weens pats.

#### A. Walkas Kirspohle.

Kawermuisħas un Walkas pilseħtas pagasta-skohlas ir par knapahm. Kawermuisħas skohla mahza 2 skohlotaji. Walkas skohla pahrluhkeem bij leels preeks pee skohleni roħku-darbeem. — Repetizijas skohleni mahzeja labi un mahjās mahziti behrni nemahzeja it neħħa. — Par kohti labu ir atsħita ar draudses-skohlu fawteenotā basnizas-skohla. Schi skohlu apmeklē 120 skohleni un ta war stahħees blakus pilseħtas Wahzu skohlai.

#### B. Lugħasħu Kirspohle.

No 3 skohlahm Kirspohle ir diwas par masahm. Burgas skohla lasifchanu, dseedaħchanu un bishbeles-stahstus mahzeja labi. Gross-hofes skohla mahza skohlotajs, kas mahzijees pats no seviss, Latweesħu un Igaunu behrnu abejjas walodās. Iż-żibas mahzibas, reħkinaschanu un dseedaħchanu mahzeja behrni it labi. Lugħasħu pils skohla atrohdahs staltā 2-taħschu mahjā ar 2 skohlotajeem.

#### C. Palsmanes-Numeisteres Kirspohle.

Ismoħt Palsmanes un Lohbergas skohlas, ir wiħas zitās skohlas Kirspohle eespeesta par dauds knapās ruhmes. Palsmanes skohla ir staltā diwtahschu mahjā ar 2 leelħam klasses-istabahm un wingrofħanas saħli. Blakus-ekla ir ehdam ħażi istaba, kur behrni dabu 3 reiħ par deenu fil-tu ehdeenu. Ir ari labas gulamahs istabas ar waijadsi-għam għażi. Zerejim, kā ari ziturn taps għadha paxxar derigakeem skohlas-nameem. Skohlu panahkumi ir teizami un dikteerexħana għażja jo labi. Skohlas tohp mahzita wingrofħana un ari roħku-darbi. — Abas draudses-skohlas ir jaħrabhu; ar mahzibahm wareja buht ar meeru.

#### Skohlu finas.

##### I. Rihgas aprinkis.

Madleenas draudse ir mahjū mahzibas paliku si apakħat, jo pee tam netoppi neweens pepspeesta. Siguldē un Nitaure ir mahjū mahzibas no ta laika fahku eet apakħat, kād skohlas tapa eeriktetas. Nitaure now ari strahves-kursus Septembera meħnesi neħħi dauds liħdejjis. Ikkħiles-Salaspils draudse ir no 199 behrnejem preelfs 61 nolikts strahves-kursus. Dohles draudse l-afja puse no wi-seem behrnejem labi. Rohpasħu draudse tapa no 160 behrnejem 105 pahrbau-diti, un no fheem l-afja 96 labi. Wisfliftaki stahw ar Wahzu glas-sħu-fabrikantu behrnejem, jo tee atrajjahs no pahrluhkoħħanas. Jaun-pieli, Lemburg, Pehterup, Skulte, Alħdasħ, Sahnkaule, Krimulda, Leħdurg, Turaid, Leelwahrde, Leel-Zumprawas muixxha, Suntasħħos, Alasħu un Wangasħu muixxha wareja ar mahjū mahzibu buht ar meeru. — Jauna skohla tapa buhweta Leel-Zumprawu muixxha. Ziturn skohlas-namus waji nu pahrbuhu jeb zitadi kant kur pħebbu jħalli. Pahrgħoħiħas skohlotaji personali buhtu fħaż-za: Leħdmu muixxha skohlotajs nomira un Inzeema un Wihzema skohlotaji tapa no amata at-taħbi dinati un winu weċċa eestħajħas jauni. Suntasħħu draudse tohp flaweti wiċċi skohlotaji, turpreti Madleenas draudse tik diwi, kād mahzijusħħes aprinka-skohla. Baltijas seminarijā mahzijusħħes skohlotaji nemahzoħt labi, bet peħġi mechaniskas metodes. Nitaure stahw ar skohlu buhfschanahm pawisam fliki, jo sché negħadajohx par skohlahm ne pagasta-waldej, ne ari behrni weżżejj.

Skoħla ir preeskħ wineem tik fagħataw oħħanas weeta preeskħ kara-deenesta. Repetizijas skohleni netohp gandrihs nekur peenahzigi usraudsiti. Allas-ħanu draudse wareja buht ar meeru. Salaspils draudses-skohlai wajjadseja apstaħħees 14 nedelas, jo fihis skohlas skohlotajis bij flimx. Lehdurgas draudses-skohla apstaħħajhs, jo bij tikai 9 skohleni. Alħda-ħanu, Dohles, Dinamindes un zitahm draudses-skohlahm Rihgas tuwumā ir ja-usnem ari taħbi behrni, kas now preeskħ draudses-skohlahm deewsgan fagħataw oħħas. Ja to negri-bju darijt, paliktu skohlas bes skohleneem.

### II. Walmeeras aprinkis.

Sinjaljumi rahda, ka skohlu buħxħanas ir-uxplaukuħħas un ari mahju mahziba għażiżi us preeskħu. Alojā ir-Limħenmu isħħas, Zarnawas un Stahkenberges skohlas-nami pawifam nederig. Umurgā, Matiħschōs, Diktōs, Alojā un Leepupé (Bernal) netohp strahpes-naudas peed siħtas. Alojas draudse ir-Rohsenmu isħħa un Ungeras-Alojas muisħha uszelti jauni skohlas-nami un Ruben ċe Limbaħschōs paħrbu hawni. Ma-Salazē un Umurgā bij repetizijas skohleni wahji, un Umurgā pat 15 tapa atraiditi nemahze ħanas deħi no eefweħi-ħanas. Dikk, Walmeeras, Limbaħschōs un Katibħes draudses-skohlu darbi bij pawahji. Behdejo wajjadseja ap Seemas-flejtkeem fleħgt, jo tani bij tik-taħbi skohleni, kam ja-eet pagasta-skohla. — Walmeera un Ruben ġi-wi skohlotaji ari skriħweri. Dasheem wajjadseja f-ho amatu atstaħt. Kohp-ehħschana ir 4 skohlas.

### III. Zeħsu aprinkis.

Lubahne, Ħirġi un Jaun-Peebalga nam eefħi tħix-ħas nefahda sinas. Kalfnawas-Weetoles, Skujeenes un Behrsones skohlu walde s-scheħlojabs, ka mahju mahziba efojt paliksi diki atpaka, un behrni atraujoties no pahrbaudi sħanah. Zitħas kirkspelħes war, wi spahrigi nemoħt, buht ar meeru. Zeħfis toħp behrni 3 reis gadā pahrklau fiti no basnizas weżakeem. — Behrsones un Leeseres skohlas-nami nodega. Dsehrbenes-Druſtu un Wefelauskas skohlahm ir-knappu ruhme. Nuzkà un Kohse ġi-wi skohlas. Ħirġi pils pagastam skohlas weħl pawifam truhħst, un Alħrajs ħixx kirkspelħe ari weħl now wi fu skohlas. 17 skohlas toħp pañnegta kohp-ehħschana; Dsehrbenes-

Druſtu skohla tik-pa daħi. Bahnu se un Starta ir-skohlotaji ari skriħweri, un īx-xi amats ir-skohlahm par-kawekli. Meitenes atrajha no skohlas, un Saikowā taħbi apmett skohlu tik-2 seemas. No 21 kirkspelħes-skohlahm ir-Leepkalnes skohla apstaħħi fuus un ar pagasta-skohla fawenota. — Ohgres draudses-skohla ir-pagasta-skohlai l-ihdsiġa. Ħirġi draudses-skohlai ir-tik-4 un Leeseres draudses-skohlai 8 skohleni. Laudon ġi-wi wajjadseja atlaist kreetnu palihha-skohlotaju.

### IV. Walkas aprinkis.

Tijsas kirkspelħe toħpoħt gan behrni, kas mahju mahzibu bau-doh, pahrbaudi, bet 8 gadus wezi naħkoht lohti mas u pahrbaudi sħanu. Tapat ari ir-Ērgmes kirkspelħe. Ērgmes draudse usnem skohla tik-taħbi skohleni, kas ir-peenahzigi fagħatawot, un zaur tam eet ari mahju mahziba us preeskħu; L-ugħas-ħos usnem masak fagħatawot. Tijsas kirkspelħe par-fħo leetu newar doħt nekahda skaidras finas, lai gan skohlotajeem tas-buħtu ees-piċċi. Palsmar ħixx toħp masak fagħatawok behrni par-makku weħl ihpaċchi mahziti. Aluk-frē un Gaujeen ġi-wi skohlas buht labas. Gulben ġi-wi gib mahju mahzibu wairoħt zaur ihpaċċahm pahrklau sħanahm un apstrah-pesħħanahm. Walka un Ohmele ir-peenahkuxx is-għaqqa skohlas, Kalnamu isħħa meiteni-skohla un Tijsa muisħha-skohla. Gulben ġi-wi buhs għatawas diwas jaunas muhha skohlas. Tijsa nodedsa 2 skohlas. Aluk-frē un Gulben ġi-wi weħl ir-weena skohla wajjadsiġa; tapat ari Trifiket un Smilteni. Tijsa truhħst weħl dauds mahzibas leetu. 17 skohlas dabuħni behrni fil-tu ehdeenu. Trifiket toħp katra meħneħi natureta skohlotaju konferenzes. Aluk-frē, Gulben ġi-wi Trifiket weħl naw tas-eewests, ka behrnej ja-eet 3 seemas skohla. Repetizijas skohleni dauds nenokaw, jo bes strahpes teem weħl ir-japeenex p-ee eefweħti-ħanas fihme, ka repetizijas skohlu apmett-lej-ħi ka peenahkuxx. Leżżejk is-riċċa rakstus, ka behrni ir-skohlu għażiżi zauri, iż-żidhom Palsmar ħixx tħalli, kien behrni ir-skohlu walde noliku f-issam. Repetizijas skohleni ir-fħai aprinki għażiżi masum. Trifiket usdewa skohlas walde, lai skohlas-namu isbu-hw leelaku. Semneeku delegati usdewumu atraidija.

Iħxs pahriskats par lauk-skohlu buħxħanu Widseħħes La tħwieħi dala 1879/80. gadā. (Igaunu data f-że̠-na ew-żeħrota).

Aprinku wahrdi.	Ew. Lutera tizibas behrni toħp-skait, no 8. gada l-ihds eefweħti-ħamra laikam.		Draudses-, pa- gasta- un muisħha skohlu skait.		Draudses-, pagasta- un muisħha skohlu skohlotaji un skohlotajis.		Pa staħwi għi skohleni		Repetizijas skohleni pagasta-skohlas.			
	schit.	meitenes.	draudses- skohlas.	pagasta- skohlas.	draudses- skohlas.	pagasta- skohlas.	draudses- skohlas.	pagasta- skohlas.	schit.	meitenes.	schit.	meitenes.
Rihga . .	8175	8128	27	94	32	110	1	4	563	187	2287	2091
Walmeera . .	8284	8661	13	95	27	110	1	—	556	221	2519	2509
Zeħfis . .	8894	9262	19	104	38	133	—	2	744	188	2718	2558
Walka . .	9340	9477	17	102	24	122	1	—	571	266	3075	2730
	34693	35528	76	395	121	475	3	6	2434	862	10599	9888
											7754	8629

### Kahdi wahrdi

par skohlotaja amatu, jeb par skohlas-behrni mahzis-ħanas un aud-ħas-ħanas wiċċi jeb metodi.

(Stat. L. N. № 6. Bañi, un St. Juañ.)  
(Beigums.)

### 3. Bihbeles la-ħiġa.

3) Isstahstis-ħiġa. Wifs, ko biħbele la-ħiġa, mums ja-faroh. Wihlips fajja u to kombarjunkuru no Mohru-seħħes: wajtu ari prohti, ko tu la-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, kas no behrnej ja-eet 3000. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħiġa, tad la-ħiġa war palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas un ista-ħiġa un apstiprin-ħiġa ekk-że-ħeħi-ħanas. Kad Wihlips tam-kombarjunkuram to-rakstu bij iss-tħalli, tad taħbi ja-ħiġa. Tapexx ari skohla tiegħi raksti, ir-ja-iss-tħalli jeb ja-ħiġ? Biħbeles la-ħiġa bes farfa-ħanas ir-ahriks darbs un nafu newar palihdsejt p-że-ħeħi-ħanas, bet ja to-faprohtam, ko la-ħ

nas stundu ne-eefahks, pats nefataisjees us to, ka saweem behrneem  
to, ko ar wineem islafa, ari war ifstahsticht. Winam jafataisfahs  
zaur meklefchanu rakstos un luhgschanu: atdari manas azis, ka es us-  
luhkoju tawas bauslibas brihnumus. (Dahw. ds. 119, 18.). Kreetnu  
palihsibu pee ta darba war fmeltees no bihbeles ifstahstichanas grah-  
matahm, ka tahdas isdohtas Wahzu walodâ no Otto von Gerlach,  
Kälwes bihbeles beedribas, Lisko, Dächfela, Lange, Grau un ziteem.  
Deemschehl tahdas grahmatas Latweeschu walodâ pahrtulkotas wehl  
naw.

Peebihbeles iſſtahſtſchanas peekricht pirmā kahrtā wahrdū iſſtahſtſhana. Ziti wahrdi bihbelē ſawadās ſaprafchanās teek walkati; p. pr. wahrdē: „meefā“ zitās weetās apſihmē zilweku dabu: „tas wahrdē tapa meefā“; zitur atkal wiſas raditas leetas: „meefā ir kā ſahle“; zitur atkal grebzigu prahtu: „Meefā jaſit pee krusta ar tahm launahm eekahrofchanahm“. Tē jarahda behrneem, kahdā ſaprafchanā ſchis wahrdē bruhkehts tai weetā, ko laſa. Ziti wahrdi atkal ſaproh-tami zaur lihdsibu, kad tee runā no Deewa, winu lihdsinadami ar zil-weku; p. pr. kad muhsu tiziba ar ſwehteem rakſteem apleezina no Deewa, ka winſch ir Gars, t. i. bes meefas, un turpretim ſwehtee rakſti zitās weetās runā no Deewa aufihm, azihm, elkona un labahs rohkas, tad jamahza behrneem, ka ſchee wahrdi, Deewu lihdsinadami ar zil-weku, apſihmē, ka Deewē ir wiſu ſinatajs un ſpehzigs, un kad 1. Sam. 15, 29. no Deewa fazijhts: „Deewē naw zilweks, ka winam kas buhtu ſchehl“, un turpretim atkal fazijhts 1. Mohs. 6, 6.: „Deewam palika ſchehl, ka winſch zilwekuſ radijis“, tad behrneem jamahza, ka tē teek runahts par Deewu, it kā no zilweka, zilweka juſchanas ſihme-jahs uſ Deewu, prohti kad Deewē redſedams, ka wina labi radijumi zaur wella wiltibū un grebzleem bij ſamaitajuschees, gribaja winus iſdelddeht, tad no wina fazijhts: winam palika ſchehl, it kā zilwekam paleek ſchehl par ſawi darbu, kas labi ne-iſdeweess, un tamdeht ir ja- iſdeldē; jarahda, ka iſkattrā lihdsinachanā ir tahdas leetas, kas fa-eet kohpā, un atkal tahdas, kas neſa-eet kohpā: lihdsiba un ſtarpiiba; tai peeminetā weetā 1. Mohs. 6, 6. ir ta lihdsiba ſtarpiiba un zil-weku, ka abeem ſawi darbi ja-iſdeldē, bet ta ſtarpiiba, ka zilweks pee tam arween pats wainigs, bet tas ſwehtais Deewē nekad naw wai-nigs; tapehz kad no Deewa fazijhts, ka winam tas ſchehl, tad ſaprohtam pee ſchi wahrdā tik ween, kas lihdsigs ir Deewam un zilwekam. Bet pee wahrdū iſſtahſtſchanas ſkohlojtajs lai luſko uſ to, ka pats pawelti nepuhlejahs un ari behrnus pawelti nemohza, tahdus wahrdus iſſtahſtidams, kas behrneem no ſewis ſaprohtami, lai to ari newar ar ſlaidneem wahrdēem iſteilt.

Pee wahrdu isskahstischanas janahk klahrt wehl teikumu isskahstischanai, t. i. japeerahda, kahdas ikkatram teikumam dohmas un saprachana, un kahdā fakarā tee teikumi stahw zits ar zitu. Tē peekriht pirmā kahrtā wiswairak wehsturiga isskahstischanā, kad bihbeles wahrdu teikumus isskahsta zaur notikumeem, kas bihbelē stahstiti, jeb zaur bihbeles-stahsteem; p. pr. ta Kunga Kristus mahzibu par wara tschuhfsku, Jahn. gr. 3, 14.—15., newar sapraast bes ta stahsta no wara tschuhfsas, 4. Mohs. gr. 21, 8.—9. To mahzibu, ko svehtee raksti mahza par Kristus upuri, newar sapraast bes wezahs deribas likumeem par upureem. Tapehz behrneem, ko grib eewest svehtōs rakstōs, peenahkahs pilnigi dibinateem buht bihbeles-stahstōs. Dahwida dseesmas, tohs praweeschus, tahs apustulu grahamatas newar sapraast, kad bihbeles-stahstus pilnigi nefaproht. Tapehz kad bihbeli lafoht nahk pee tahnahm weetahm, kas us svehtheem notikumeem un Deewa darbeam sihmejahs, kas bihbelē stahstiti, lai flohlotajs atprasa to peederigo bihbeles-stahstu, un kur atrohd pee behrneem kahdu truhkumu, lai to aispilda. Ohtrā kahrtā pee bihbeles isskahstischanas jaluhko us tam, ka wina fa-eetahs ar tizibu. Brohti tiziba ir wezaka nekā svehthee raksti; pirms Mlohsus un tee praweeschi rakstija fawas grahamatas, Deews to tizibu jau bij dibinajis Ahbraäma un to zitu tehwu sirdis; pirms tee preezas-mahzitaji un apustuli rakstija, tas Kungs Kristus un tee apustuli jau bij to tizibu mahzijuschi un tizigee winu apleezinajischi pee svehtas kristibas. Tapehz teem svehtheem raksteem jasa-eet kohpā ar tizibu, un ari ikkatriis bihbeles teikums ja-isskahsta pehz tizibas un neweens bihbeles teikums newar buht pret tizibu. Bet tizibas lohdols, kas bihbeli isskahstoht japeerahda wifās weetās, ir muhsu grehzigā nespēhziba un nezeeniba un Deewa schehlastiba, ko parahdijis zaur Jesu Kristu fawu weenpeedsimuschu dehlu. Us to lai iseet wifa bihbeles isskahstischanā, ka flohlotajs behrneem mahza atrast eelsh bihbeles wifās winas weetās to Kungu Jesu Kristu; wisi raksti tāpat wezā, ka jaunā deribā rahda us winu; no Kristus, kas parahdahs jaunā deribā, iseet gaifchums, kas ari wezo deribū apgaismo. Eelsh Kristus

stus fateek kohpā Mohsus un tee praweefchi, un tee apustuli: Bahwils un Zehkabs; Bahwils, kas apleezina, ka zilweks tohp taifnohts zaur tizibu ween, un Zehkabs, kas mahza, tizibu bes darbeem esam neezigu; jo eeksch Kristus ta tiziba ween ko spehj, kas zaur mihlestibu spehziga parahdahs (Gal. 5, 6.). Tapehz lai skohlotajs, bihbeli istahstoht, fargajahs, ka no svehtas tizibas ne-atkahpjahs, ihpaschi lai fargajahs, ka nerauga kahdu brihnuma-darbu, par ko stahsta svehtee raksti, ta istahstoht, it ka winsch nebuhtu pateesi notizis, bet ween stahstohts kahdai mahzibai par isskaidrofchanu; jo muhsu tiziba pastahw us Deewa brihnuma-darbeem, zaur brihnuma-darbeem muhsu tiziba zehlufees, bes brihnuma-darbeem ta tiziba ari newar dibinatees behrnu firdis, nedz apstiprinatees muhsu firdis. Tapehz lai skohlotajs neaisteek svehtus Deewa brihnuma-darbus; to daridams winsch ne-eefahnahs, bet issalnohs to tizibu behrnu firdis. Bet kad skohlotajs behrneem apleezinajis, ka tee brihnumi, kas bihbelē stahstiti, pateesi notikuchi, lai behrneem peerahda, ka no teem brihnumeem, kas pateesi notikuchi, ari jafmelahs gariga mahziba; p. pr. ja ar behrneem lafa no Ewangelijuma, ka Jesus brauz pa juhru ar faweeem mahzelkeem un apfauz to juhru un to wehtru, lai skohlotajs teem rahda, ka no schi svehta pateesigā notikuma jafmelahs svehta zeriba, ka Jesus Kristus ari fawu draudsi pasargahs no pafaules un wella trakoschanas.

Pee bihbeles iſſtahſtischanas jaleek wehra tas likums: „tee rakſti ja-iſſtahſta zaur teem rakſteem“, no gaifchakahm weetahm kriht gaifchums uſ tahm tumſchakahm, no weeglakahm uſ gruhtakahm. Lai tamdehſ ſkohlotajs behrneem erahdha, ka bihbeles laſitaji paſchi war bihbeli ſew iſſtahſticht, uſſchkirdami tohs parallel-pantus, kas iſkatram bihbeles pantam muhſu bihbeles ir peelikti, un kas rahda, kuras weetās tee paſchi wahrdi un teemlihdſigi teikumi ir atrohnami; lai behrneem rahda, ka ſhee panti jaſaleek kohpā un zits zaur zitu ja-iſſlaidro.

4) Isleetaschana. Bihbeles lasifschana un issstahstischana laba, bet wina neko newar lihdseht, ja skohlotajs to, ko ar behr-neem lasijis un wineem issstahstijis, ne-i sle età. Bet ta ir ta ihstenà isleetaschana, kad skohlotajs Deewa wahrdus behrneem pee firds leek. Gan Deewa wahrdeem pafcheem no fewis tahds spehks ir, ka tee teem, kas winus lafa un dsird, pee firds kerabs; tomehr ari skohlotajam peenahkabs, ar ihfeem wahrdeem behrnu firdis Deewa wahrdeem dur-wis atdariht, zaur kurahm tee war ee-eet un mahjas-weetu atrast, tà ka ari tas Rungs Kristus sawahm lihdsibahm un mahzibahm peeplek tahdus pamahzifchanas wahrdus: „Iam ic aufis dsirdeht, Iai dsird“; „eita un dareet tapat“. Un ari svehtais Bahwils apfleezina Timo-teum 2. gr. 3. 16.: „wiss rafstis, no Deewa eedohts, ic derigs pee mahzifchanas, pee pahrliezinaschanas, pee norahschanas, pee pamahzifchanas eeksfch taisnibas“. Ta mahzifchana noteek zaur lasifchana un issstahstichana; pee mahzifchanas janahk flaht tai pahrliezina schanai. Skohlotajam behrni japahleezina, ka Deewa wahrdeem ic teesa; bet behrni teek pahrliezinati, kad tee teek skubinati, tohs Deewa wahrdus, ko lasijuschi un fapratuschti, us fewim sihmeht; — teem ja-atsihst: „us manim fchee wahrdi ic faziti“. Tad ari Deewa wahrdi behrneem paliks par speegeli, kurà tee few pafchus war atsiht, un wineem buhs derigi pee norahschanas, zaur ko tee mahzahs atsiht fawus grehkus un par teem firdis fatrekt un falaust, un no grehkeem atgreetees pee tahs Deewa schehlastibas; tad heidsoht ari tee svehtee rafsti behrneem buhs derigi par pamahzifchana eeksfch taisnibas; — behrni zaur Deewa wahrdeem atradihs to spehku, tohs grehkus atstaht un atjau-notees us labeem darbeem. Ta islasitus Deewa wahrdus isleetadams un behrneem pee firds likdams, skohlotajs to darihs ne ar garahm runahm jeb spredikeem, bet ar ihfeem, kohdoligeem wahrdeem, to mahzifchana fanemdams kahdâ fakamâ wahrdâ, jeb fkaistâ faklîma teikumâ, jeb dseefmas perschinâ. Bet to winsch nespachs, ja nebuhs pats pahrliezinahts no Deewa wahrdeem un firdi fagrahbts, ja behrni nemanihs, ka tee wahrdi naw tukschi wahrdi, bet no skohlotaja firds isgahjuschi; jo tahdi wahrdi ween, kas no firds isgahjuschi, ari kerabs pee firdishm. Bet ja to spehs, tad ari skohlotajam isdohses, bihbeles grahmatu behrneem dariht par mihsu grahmatu, un behrni, eraduschi bihbeli skohlâ lasiht ar preeku, to ari pehz skohlas laika labprahrt lasihs mahjas, un Bahwila wahrdi pee wineem taps peepilditi: „kad tu no mafahm deenahm tohs svehtus rafstus fini, kas tewi war dariht gudru us debets preeku zaur to tizibu, kas ic eeksfch Kristus Iesus“.

No. 27. Neuquén, Provincia de Río Negro.

Jau 1880. gadā bij peeminekts schai awisē, ka Wezumuischās draudē apstellejot preefsh fawas basnizas jaunas ehrgelles. Tas nu

ir teesham tagad notizijs. — Lai gan pati basniza 1845. gadā tapa usbuhweta un 6. Dezemberi to paschu gadu eeswehtita un ari tad us-taifija jaunas ehrgeles, tomehr winas ar wiſu daudskahrtigu iſlahpi-ſchanu nepektika preefch muhsu draudses. Tadeht muhsu zeen. mah-zitajs ſahka laſt naudu no draudses lohzelkeem un mekleht palihdsibu no basnizas iahdes preefch jaunahm ehrgelehm. Bet tē israhdijs, ka ne lehti ir dabujama tahda palihdsiba. To redsedama, draudse tomehr ne-atrahwahs no eefahktā darba, bet jo pvehzigaki eefahktā nu pati pee ta ſpeefees. Wezumuischas pagasta-wezakais J. Sandt kgs ſapulzejahs lihds ar ziteem pee draudses peederigeem pagasta-wezakeem, preefchnekeem, teefas-wihreem un weetnekeem brihwprahrtigi 5. Ju-līja 1881. g. basnizā, apluhkoja ſmalki pehz beigtas deewkalpoſchanas wezahs ehrgeles un tad drehſtambari fanahkuſchi uſtaifija farakstu, kur nu wiſi, ſem ſchahda farakſta parakſtidaamees, luhdſ zeen. mahzitaju, lai wiſch tuhdal apſtelle uſ draudses rehkinumu pee labakā meiſterea basnizas-ehrgeles ar 20 ſkanigeem regiſtereem jeb balfihm. Uſ ſchi farakſta atſpeesdamees, weda farunas ar gohdam peemineto un publi-ka ſen zaur ſlawenu darbu paſthſtamo Augustu Martin kgu, un beidſoht ari falihga. A. Martin kgs bij jau apneimees buhweht prahwas ehrgeles preefch Nihgas un Grodnas un ſtahweja wehl lihgumā ar treſchahn jo prahwahm ehrgelehm preefch Kuldigas, tadeht wiſch muhs gribjea gandrihs atradiht un lohti gruhtī a:nehmahs muhsu ehrgeles ari wehl ſchinī gadā ar wiſu kohpā par 3 tuhſt. 85 rubl. f. tafihgt gatawas un basnizā uſtelleht. Pee wiſa ſchi gruhtā gada draudſe dewa un tapa jau nemakſati A. Martin kgam 7. Janvarī ſchinī gadā 1 tuhſt. 100 rubl. ſudr.

Schihs ehrgeles eeſehrojamas ihpachhi tadeht, ka katris regiſte-riſ dabuhs ſawas riktiſahs fleites un netiks ſawenohts weens ar ohtru, kas pee lohti dauds ehrgelehm ir redſams un ko war arweenu wehl da-buht redſeht, ja lihzejs grib falihgt lehti un nefin peemineht ſcho leetu lihgumā. Ari teef labvraht tafitas no lohka tahdu registeru fleites, kuras ir tafamas no alwa, un ja ari winas tafisa no alwa, tad nem prastako alwu, ſajauz wehl leijoht par dauds ar ſwinu un iſehwele wehl iſleetahs plahthes tik plahnas, ka gandrihs newar neint rohkā. Tahdas ſwina fleites nekad nedohd riktiſu, jauku balfi, dabu ihsā laikā ihpachhu ruhsu (ſwina-zukuru) un paleek tad lohti ſlikas. Daſch meiſteris tafisa fleites pawiſam no zink-bleka, jeb ſtikē apalſchgleem ſwinu flaht, un tad fleites ir puſei no ſwina, puſei no bleka. Efmu redſejis noſihmetus registerus ar 8 pehdu balfi, bet atradiſ ſpehlejoht tik 4 pehdu balfi un ihsas registera fleites ar ſpundi galā, kurahm waijadſeja garahm buht ar waleju augſchgalu.

Ne waru, ne ari gribi tē peemineht wiſas tahdas leetas, ar ko daschi meiſteri meklejuſchi ſew darbu atveeglinah un naudu atli-zi-nah. — Laimigas ir teesham tahs draudſes, kas dabu ſew buhwe-tas ehrgeles preefch basnizas un ſkohlas no tahda meiſterea, kas naw meklejiſ zaur ſawu darbu mantoht pahrleku bagatibu, bet — labu ſlawu, pateizibu un dahrgu peeminu!

L. Brunnauw,  
Wezumuischas ehrgelneeks.

### Laba un deriga grahmatina

ir iſnahkuſi Leepajā, Rudolph Pužes apgahdeenā, ſem wiſrafsta: Daſteria Mahrtina Lutera farunas un lihdsibas, ko wiſch mahzitu wiſru, ſawu draugu un weefu wiđu pee malitites fehdedams un zitur turejis.

Scho grahmatinu ir farakſtijis A. Skarre, Nihzes ſkohlotajs un ehrgelneeks.

Mahrtina Lutera wahrd's mums wiſeem ir labi paſthſtams, bet no wiſa rakſteem, iſnemoht Mahrtina Lutera katekmu, daſch maſ ko ir laſijs. Ko Skarre kgs zaur ſcho grahmatinu ir gribejis panahkt, to wiſch „Preefchwahrdā” tā iſſaka: „Zeru, ka zeen. Iaſitajeem ſchinī grahmatinā uſſihmetas farunas un lihdsibas buhs mihkas un patiſka-mas; jo weenahrt tahs ir kohdoligas gan pamahzifchanas, gan pa-jautrinifchanas ſinā, ohtrahrt winas eepaſthſtina muhs ar muhsu augſti zeenijamā tizibas iſſlaidrotaja farakteri, eeweiſdamas muhs wiſa deenischkā ſadſihwe tiklab ar wiſa draugeem un peederigeem, ka ari ar wiſa preteenekeem. Lai gan wiſa wahrd's jau no behrnu dee-nahm mums aufis ſkandinahts un to ari pee ſawas tizibas noſauk-

ſchanas leetajam, tad tomehr no wiſa rakſteem, ziſ man ſinams, buhs bei paſthſtama ſkohlas katekſma wehl maſ kas muhsu walodā laſams.”

Zeram, ka ſchi grahmatina eeneihs dauds ſwehtibas Latweefchu mahjās.

### Latweefchu Walter-ſkohla Nihgā.

Naudas rehkins un ſkohlnieku ſkaitlis 1881. gada II. puſe.

#### I. Naudas rehkins.

##### Genemſchanas:

Saldo no 1881. gada I. puſes	28 rubl.	1 kap.
Skohlas-nauda . . . . .	290	" — "
Bihbeles-stundu kolekte . . . . .	16	" 20½ "
Pehrminderu kolekte . . . . .	107	" 50 "
Dahwanas . . . . .	29	" 50½ "
Islohseschana (brutto) . . . . .	548	" 80 "

Kohpā 1020 r. 2 f.

##### Isdohſchanas:

Skohlotajam Ohsolin ſgam	300	" — "
Schlīſ kundſei . . . . .	25	" — "
Meitai par ſkohlas aplohpſchanu	12	" — "
Skohlas iſre . . . . .	150	" — "
Skohlas leetas un ſihkas iſdoh-ſchanas . . . . .	33	" 23 "

Kohpā 520 r. 23 f.

Atlikums uſ 1882. gada I. puſi 499 r. 79 f.

#### II. ſkohlnieku ſkaitlis.

Skohlu 1881. gada II. puſe apmekleja 72 ſkohlnieki, un prohti 47 puſeni un 25 meitenes; to ſtarpā bij 11 ſkohlnieku (5 puſeni un 6 meitenes), kas dabuja brihwſkohlu.

Sirſnigas pateizibas iſſaku tam zeenijamam ſungam, kas muhsu ſkohlu ar malku apgahdā.

Mahzitajs C. Walter.

### Bahrenite.

#### 1.

Bahrenitei, behdulitei,  
Gruhtā dſihwe paſaulē;  
Muhtā maife, kauni wahrdi  
Jabaud' tehwa paſpahrne.

#### 2.

Mahmina tai nomiruſi,  
Par to birſt nu aſara;  
Sawu ſirdi aſarinās  
Atveeglina meitina.

#### 3.

Bahrenitei, behdulitei,  
Gruhtā klahjahs paſaulē; —  
Tehws panehmis ohtru ſeeuw,  
Darij's meitu bahreniti.

#### 4.

Ohtra mahte, nikna puſze,  
Sawā prahṭā nelohkama.  
Gruhtā dſihwe bahrenitei,  
Swefchāi mahtei kalpojoht. —

#### 5.

Bahrenite gauschi rauda  
Kapſehtinas kalninā;  
Winas gaudi atbalfini  
Atſkaneja — eeleijā. —

#### 6.

Niteet, riteet aſarinās  
Mahtes auſtā preefchwautā;  
Skaneet gaudi atbalfini  
Swefchāi mahtes ſirſnīnā.

Masais — ſch —